

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 28, 1984

Nr. 193

„Aušra“, Nr. 39(79)

Mirė Ant. Kučingis

(Tęsinys)

Šventa teisybė. Trumpiau ir tiksliau nepasakysi. O pats dainininkas pabrėžia:

— Artistas turi būti pasitempęs labiau už kitus. Ir niekada nevalia užmiršti, kad publika, besizavinti juo scenoje, turi jį gerbti ir gyvenime. Kitaip publika netikės juo“ (O. Narbutienės knygelė).

Kas A. Kučingį iš arčiau matė ir ilgiau juo gėrėjosi, visi patvirtins, jog toks „pasitempęs“ jis visada buvo. Nereikia, beje, pamiršti, kad jis — karys, ilgai tarnavęs Nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje ir turėjęs ne mažą karininko laipsnį (majoro).

Neretas dainininkas (ir apskritai menininkas) „dainuoja visiems“, kaip sako poetas epifanijos Liudui Girai: „Išleikis tad! Visiems tarnaudamas pavargai“.

A. Kučingis dainavo ne visiems ir žinojo, kam dainuoti. Tai sako faktai ir dainininko žodžiai.

1942 m. gavėnįo Kauno III gimnazija minėjo dešimtąsias Maironio mirties metines. Artima gimnazijos bičiulė, operos solistė Kardelienė, maloniai sutiko minėjime dalyvauti pati ir pasikviesti daugiau solistų. Atėjo A. Kučingis, J. Mažeika ir kiti. Gražią kalbą apie Maironį pasakė poetas St. Būdavas. Dainininkai dainavo, kas į galvą jiems atėjo: liaudies dainas, romansus ir mėgstamųjų operų arijas. Ir tik vienas Kučingis dainavo mūsų kompozitorių kūrinius Maironio žodžiais. Jis vienas tikrai minėjo Maironį.

Zvelgdami į A. Kučingio biografiją Enciklopedijoje, regime nemažą metų spragą: 1948-1957. Mažne 10 metų! Kur jie dingo? TSRS koncentracijos lageriuose... 1945 m. „nusipelnęs artistas“

Baskai negaus prancūzų globos

Madridas. — Ispanijos baskų provincijoje kilo neramumai dėl Prancūzijos nutarimo išduoti Ispanijai tris baskų teroristus, kurie kaltinami kelių Ispanijos policininkų nušovimu. Franko diktatūros laikais Prancūzija suteikdavo prieglobstį baskams, kurie Prancūzijoje slapstydavosi. Išduodami baskai per advokatus kreipėsi į Prancūzijos Valstybės tarybą, prašydami pakeisti vyriausybės nutarimą, tačiau taryba atsisakė. Baskai kalėjime pradėjo bado streiką.

Ispanijoje baskai pradėjo organizuoti generalinį streiką. Trys prancūzų sunkvežimiai buvo pagrobti ir sudeginti. Prie sienos susidarė ilga mašinų eilė, nes vairuotojai bijo važiuoti su prekėmis į Ispaniją. Prancūzija aiškiai paskelbė, kad ateityje teroristai ir kaimyninės demokratines Ispanijos nusikaltėliai negaus politinės globos ir gali čia neatvažiuoti. Premjeras Fabius pareiškė, jog Prancūzija nebus įvairių kriminalistų prieglauda.

Shultz — Gromyko pasitarimai

New Yorkas. — Valstybės sekretorius Shultz ir sovietų

1948-ais buvo suimtas, teistas ir dešimtį metų varinėtas po Sibira, kol N. Chruščiovas, Adenauerio prispirtas, paleido vokiečius ir duris atvėrė kitiems nekaltai kenčiantiems kaliniams. A. Kučingis sėdo, nes buvo „asmenybės kulto“ ir Berijos laikai, o dainuoti visiems jis nemokėjo.

Atvartą eiliniu etapu iš Mardovijos į Kemerovo srities Olžerą (Prokopyjevo raj.) vienas jo pažįstamas sutikęs su nuostaba pakalūsė:

— Kaipgi čia tamsta dabar? Ar negalėjai gi dainuoti, kaip Kipras, Mažeika ir kiti dainuoja? Argi ten ne geriau? — Kam ten (ty, nepriklausomaj Lietuvoj) buvo gera, tam dabar neturi būti bloga čia, — ramiai atsakė A. Kučingis.

Iš Olžero 1953 m. vasarą lageris buvo perkeltas į stepę prie Omsko. Ten daugumos kalinių (Chruščiovo įstatymu) buvo peržiūrėtos bylos ir „naujai priteista“ tiek, kiek jau buvo kas atsidėjęs. Su kitais buvo paleidžiamas ir A. Kučingis. Apie jo aukštinį balsą jau buvo girdėjusi Omsko filharmonijos direktorė ir meno vadovė. Ji ėmė rūpintis, kad Kučingis liktųsi Omske ir dainuotų filharmonijoj. (Kur nori, kalnys važiuoti negalėjo, turėjo eiti, kur norėjo valdžia.) Bet Omsko prokuroras buvo prieš jo apsigyvenimą dideliame mieste. Tačiau energinga moteris prokurorą įveikė, ir A. Kučingis apie metus pradinavo Omsko filharmonijoj.

— Jei galiu dainuoti Omske, pagalvoju, — sakė jis, — kodėl negalėčiau Vilniuje? Ir parašiau į Vilnių Kiprui Petrauskui ir A. Sniečkui.

1956 m. rudėnį grįžo A. Kučingis į Vilnių.

(Bus daugiau)

tų užsienio reikalų ministeris tris valandas svarstė tarptautinę padėtį. Buvo paliestos įvairios abiem valstybėm svarbios temos. Reporteriams pasakyta, kad susitikimas buvo „gera pradžia“, naudingas. Šiandien Gromyka susitiko Washingtono su prezidentu Reaganu.

Paskutinį kartą sekretorius Shultz kalbėjosi su Gromyka sausio mėn. Stokholme. Tuomet susitikimą užtėmė Korėjos keleivinio lėktuvo, kurį sovietai sunaikino, incidentas.

Dabartiniame pasimatyme iš JAV pusės dalyvavo JAV ambasadorius Maskvoje Arthur Hartman, sekretoriaus asistentas Europos reikalams Richard Burt ir sovietų reikalų specialistas Nacionalinėj Saugumo taryboj Jack Matlock. Dalyvavo ir vertėjas Dmitry Zarechnak. Sovietų delegacijoje buvo ambasadorius Anatoly Dobrynin, užsienio reikalų viceministeris Georgi Kornijenko, užsienio reikalų ministerijos Amerikos skyriaus vicedirektorius Aleksej Obuchov ir sovietų vertėjas Viktor Suchodrev.

— Evangelistas Billy Graham New Yorke pareiškė spaudai, kad jis pastebėjo Sovietų Sąjungoje „palaiptę religijos varžymų mažėjimo linkmę“.

Valstybės sekretorius George Shultz Jungtinėse Tautose tris valandas kalbėjosi su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Andrejumu Gromyko. Susitikimas buvęs naudingas, gera pradžia būsimiems pasitarimams.

Ginklų lenktynės — pasitarimų tema

Washingtonas. — Rinkimų kampanijoje svarbi tema — santykiai su Sovietų Sąjunga. Šią savaitę sovietų užsienio reikalų ministras Gromyka susitinka su demokratų kandidatu Mondale (sovietai pageidavo šio susitikimo) ir su JAV prezidentu Reaganu. Prezidentas savo kalboje Bowling Green universiteto studentams kritikavo tuos, kurie siekia vienašališko nusiginklavimo. Jis tačiau pabrėžė, jog Amerika niekam nenori primesti savo valios, nesiekia naujų teritorijų ir yra pasirengusi derėtis dėl branduolinių ginklų sumažinimo, „nors ir rytoj, jei sovietai to pageidautų“.

Paskutiniai įtėpimai tarp Maskvos ir Washingtono daugiausiai kilo dėl branduolinių ginklų. Ženevoje vykusios dvejų derybų nutruko 1983 m. pabaigoje.

Derybos dėl vidutinių nuotolių branduolinių raketų buvo pradėtos 1981 m. lapkritio mėn. Amerika paskelbė NATO planą išdėstyti Vakarų Europoje 572 Persingo ir skriejančias raketas su vienu sprogstamuoju užtaisu. Tomis raketomis būtų atsvertos sovietų jau išdėstytos SS-20 raketos kiekviena su trim sprogstamaisiais užtaisais. Tuo metu Maskva Europoje turėjo 270 tokių raketų (dabar jų turi jau apie 370).

Amerika „siūle „nulinį variantą“: Amerika neišdėstys savo raketų, o Maskva atitraks savo jau išdėstytas raketas, visas SS-20. Sovietai šį siūlymą pajaukė, jį atmetė. Kartu buvo suorganizuotos visos Vakarų Europos „taikos mylėtojų“ jėgos. Maskva pasitikėjo, kad jai pavyks palikti savo raketas, kur jos yra, o Amerika savo negalės atgabenti dėl žmonių pasipriešinimo.

Vėliau Amerika pasiūlė naują planą: jei sovietai sumažintų savo turimų raketų skaičių, Amerika atsivežtų mažiau negu numatyta 572 raketų skaičių. Buvo siekiama sulgyinti turimų sprogstamųjų galvučių skaičių: Amerika turėtų Europoje tiek pat sprogstamųjų užtaisų, kiek jų savo trigalvėse raketose turi Maskva. Ši atmetė ir tą pasiūlymą. Sovietai sutiko sumažinti savo raketų skai-

čių, jei Amerika visai neatvežtų savųjų. Paskutinis Maskvos planas būtų palikęs Europoje 162 sovietų raketas, tiek, kiek jų turi Britanijos ir Prancūzijos nepriklausomos branduolinės jėgos. Tokiam raketų skaitiavimui pasipriešino britai ir prancūzai, sakydami, kad jų atgrasinančios branduolinės raketos NATO bloki nepriklauso. Ypač griežtai Maskvos projektą pasmerkė Prancūzija.

Pradėjus atvežti į Europos bazes naujas Amerikos raketas, sovietai nutraukė Ženevoje vykusias derybas ir atsiskakė tęsti derybas dėl strateginių ginklų. Jos lygiagrečiai vyko nuo 1982 m. birželio mėn. Maskva kaltino Ameriką siekiant karinio pranašumo. Amerika įrodinėjo, kad sustabdžius, įšaldžius dabartinę ginklų pusiausvyrą, sovietai turėtų didelį pranašumą ginkluotėje ir laisvasis pasaulis atsidurtų pavojuje.

Kongreso byla prieš vergų prekes

Washingtonas. — Kongresas baigia sesiją ir baigs savo kadenciją spalio 4 ar 5 d. Ilgai trukęs naujo imigracijos įstatymo nagrinėjimas abiejų rūmų konferencijos komitete nedavė vaisių ir buvo nutrauktas. Įstatymo projektas senatė buvo priimtas 1983 gegužės mėn. Kiek skirtingą projektą Atstovų Rūmai priėmė šiemet birželio mėn. Skirtumų suderinti nepavyko ir imigracijos įstatymą gali pavaldėti naujas kongresas.

Trečiadienį 35 kongresmenai, palaikomi kelių Amerikos ukrainiečių grupių, išskėlė bylą išdo departamentui. Skunde sakoma, kad JAV muitinės lauzo prieš 54 metus priimtą įstatymą, kuris draudžia įvežti Amerikon prekes, gamintas vergų darbininkų. Byloje sakoma, kad Amerikon patenka gaminiai, kuriuos gamina sovietų kalėjimuose ir darbų stovyklose kalinami žmonės. Muitinės tarnybos komisijonierius William von Raab pernai nustatė, kad iš Sovietų Sąjungos mažiausiai 36 prekes yra gaminamos priverčiamoj darbo kolonijose, vergų darbininkų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakarų Vokietijoje aktyviai veikia pacifistai, trukdo kariuomenės manevrams. Prie Frankfurto suimti 96 jaunuoliai, kurie bandė įsibrauti į ginklų sandėlį. Amerikiečių bazėje būrys civilių įsilaužė ir kareivinių rajoną, išlepijo ten buvusius šarvuotus taikos šūkiams.

— New Yorke sprogimas sužalojo Pietų Afrikos konsulatą.

— Kinijos ministeris Jungtinėse Tautose pasmerkė Vietnamo bandymą prisijungti Kambodijai, pasmerkė sovietų agresiją prieš Afganistaną, Izraelio agresiją Viduriniuose Rytuose ir Pietų Afrikos okupaciją Namibijoje.

— Libija paskelbė, kad iš Čado teritorijos pradėtos atitraukti svetimos kariuomenės: Prancūzijos ir Libijos.

— Britanijos užsienio reikalų ministeris Jungtinėse Tautose atmetė Argentinos prezidento kalbą apie Falklando salų suverenumą. Britų pažiūra yra laikytis salose laisvo apsisprendimo principo, pasakė jis.

— Viceprezidentas Bush atmetė demokratų priekaištus dėl nesaugios JAV ambasados Libane. Bush priminė, kad viceprezidentas Mondale nekaltėjo apie ambasadų saugumą, kai Irane buvo okupuota JAV ambasada ir diplomatai kalinami.

— Kandidatė Geraldine Ferraro Bostone kritikavo Reagano karingumą. Ji ragino susirinkusius išrinkti prezidentą, kuris siųs diplomatus derėtis, prieš siūsdamas maršinus.

— Lenkijos katalikų vyskupai pritarė Bažnyčios planui organizuoti tarptautinį paramos fondą privatiems Lenkijos ūkininkams. Bažnyčios primas kardinalas Glomp šeštadienį tarsis su valdžios vadu gen. Jeruzelskiu.

— Argentinos Aukščiausiasis karinis teismas vėl atsiskakė bausti buvusį karinių vyriausybės vadus dėl žmogaus teisių laužymo. Vyriausybės nariai, sako teismas, daugiausia gali būti „netiesioginiai atsakingi“. Kaltinami yra devyni aukšti karininkai. Teismas turi baigti spalia 11 d.

— Kalifornijoje trečiadienį buvo jaučiamas žemės drebėjimas.

Baigtos derybos dėl Hong Kongo

Pekinas. — Trečiadienį Kinijos sostinės Didžiojoje liaudies salėje Britanijos ambasadorius Kinijoje Sir Richard Evans ir Kinijos užsienio reikalų viceministeris Zhou Nan padėjo inicialus ant susitarimo, kuris vadina- mas jungtine deklaracija, liečiančia Hong Kongą. Iškilimėse dalyvavo ir Hong Kongo gubernatorius Sir Edward Youde.

Sutartis paskelbia, kad Hong Kongo teritorija po 1997 metų pereina į Kinijos valstybės teritoriją. Tais metais pasibaigs teritorijos nuomos sutartis. Derybos dėl Hong Kongo atėties vyko dvejus metus. Buvo 22 susitikimai tarp įvairių sričių delegatų,

Skilimas arabų tarpe gilėja

Kairas. — Egiptas džiaugiasi, kad Jordano vyriausybė nutarė atgaivinti diplomatinis ryšius. Jordane trečiadienį lankėsi JAV valstybės departamento sekretoriaus asistentas R. Murphy. Su Jordano karaliumi tą pačią dieną tarėsi ir PLO vadas Arafatas. Murphy perdavė karaliui Husseinui prezidento Reagano sveikinimus ir papasakojo apie savo susitikimus Sirijoje ir Izraelyje.

Sirija labai pikta pasmerkė Jordano nutarimą atgaivinti su Egiptu ryšius. Sirija neleis į savo pakraščius atvykti naujai Camp Davido dvasiai. Jordanas dabar taps šnipinėjimo ir agresijos centru. Karaliaus Husseinio ir samokslininko Arafato planai bus Sirijos apversti aukštyn kojom, rašo valdžios spauda.

Panašiai Jordaną pasmerkė ir Libija, kurios komentari sako, kad Jordanas išdaviškai smeigė arabams durklą į nugarą. Pripažindamas Egipto elgesį, Jordanas kartu pripažįsta ir Izraelį.

Egipto spauda sveikina Jordano draugiškumą ir rašo, kad prezidento Mubarako politika pradeda duoti vaisių. Ta politika esanti — iškviesti draugiškų santykių su arabų šalimis, kartu laikantis Camp David taikos susitarimų.

Kinija kritikuoja abi galybes

New Yorkas. — Kinijos užsienio reikalų ministeris Wu Xueqian savo kalboje Jungtinėse Tautose bandė išlaikyti pusiausvyrą tarp didžiųjų valstybių: Sovietų Sąjungos ir Amerikos. Jis lygiai abi barė už hegemonišką elgesį branduolinių ginklų srityje. Abi didina savo ginklų arsenalus ir abi lygiai kaltos dėl žmonių kilusios branduolinio karo grėsmės.

Ministeris Wu ragino abi valstybes pasirašyti pasižadėjimą, kad nė viena pirma neprašys naudoti branduolinių ginklų. Po to galėtų sėkti ginklų bandymų užbaigimas, arsenalo sumažinimas ir tarptautinė konferencija, kuri pasmerktų branduolinius ginklus. Kinijos ministeris pasakė, kad abi didžgalybės turi 95 nuoš. visų pasaulio branduolinių ginklų ir žmonių ja dėl to rūpinasi.

kurie svarstė perdavimo sąlygas.

Kinija yra pažadėjusi po 1997 metų perimti Hong Kongą ir savo ribas, tačiau po to per sekančius 50 metų ši speciali administracinė teritorija galės pasilaikyti dabartinę ekonominę ir socialinę tvarką. Kinija pažadėjo, kad Hong Kongas galės turėti savo švietimo ir teismų sistemą, galės likti kapitalistiniu finansų centru, turėti laisvą uostą ir pagrindines demokratines laisves, kaip dabar. Užsienio reikaluose Hong Kongui atstovaus Kinija, kuri rūpinsis ir teritorijos gynyba. Teritorijoje bus laikoma Kinijos kariuomenė, kuri saugos ir čia likusius britų bei kitų užsieniečių finansinius interesus. Kinija žadėjo neuždėti teritorijai naujų mokesčių ir čia nesūsti savo valdininkų. Vietinė administracija bus renkama iš čia gyvenančių 5.3 mil. žmonių.

Jungtinė deklaracija susideda iš aštuonių skyrių. Yra dar trys protokolai, kuriuose išryškina kai kurie susitarimo punktai arba išreiškiamos abiejų pusių pažiūros, jei jos skiriasi vienu ar kitu klausimu. Įsteigiama abiejų valstybių komisija, kuri prižiūrės perdavimo periodą tarp 1988 m. ir 2000 m.

Po susitarimo patvirtinimo inicialais, tekstas eis į Britanijos parlamentą ir Kinijos liaudies kongreso diskusijoms ir patvirtinimui. Laukiama, kad abu parlamentai susitarimą patvirtins. Tuomet bus oficialus sutarties pasirašymas. Kalbama, kad iš Britanijos į Kiniją atvyks premjerė Margaret Thatcher. Tuo bus užbaigtas 140 metų Britanijos Hong Kongo valdymas. Britai Hong Kongą okupavo 1841 m. ir Kinija, spaudžiama galingesnės Britanijos, keliomis sutartimis perleido teritoriją britams. Naujosios Teritorijos britų buvo išnuomos 99 metams. Ši sutartis baigiasi 1997 liepos 1 d.

Hong Kongo gyventojams politinės sistemos pasikeitimas nebus ryškus, nes Hong Kongą valdė britų karūnos skirtas gubernatorius, kuriam patarimus duodavo 15 asmenų irgi paskirta Vykdomoji Taryba. Įstatymus leisdavo gubernatorius, patariamais 45 asmenų legislaturas, kuri irgi būdavo skiriama, o ne renkama.

Hong Kongo visuminis gamybinis produktas 1980 m. buvo 5,100 dol. kiekvienam gyventojui. Tekstilė ir drabužiai sudarė 41 nuoš. visų eksportų. Kita dalis: žaislai, avalynė, namų apyvokos daiktai. Apie 40 nuoš. savo užsienio valiutos Kinija gauna per Hong Kongą, tačiau 60 nuoš. kolonijos eksportų eina į Ameriką ar Europos Rinkos šalis.

KALENDORIUS

Rugsėjo 28 d.: Valclovas, Lijoba, Tautvydas, Visgirdė.
Rugsėjo 29 d.: Šv. Mykolas ir Arkangelai. Kęsgaila, Lita.

ORAS

Saulė teka 6:43, leidžiasi 6:40.
Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 60 l., naktį 40 l.

SPORTO APŽVALGA

Sachmatai

LIETUVIAI N. JERSEY PIRMENYBĖSE

New Jersey atvirose pirmenybėse dalyvavo A. Simonaitis 3-3 ir Z. Bliznikas 2-4. Sachmatininkai žaidė tris dienas, po dukart į dieną.

Arūnas Simonaitis ant rame rate tvirtai susikibo su tm W. Shipmanu. New Yorko lietuvius tepasidavė antrą valandą iš ryto, po aštuonių valandų kovos.

Ketvirtame rate netikėtai suporavo abu lietuvius. Vietinis sachmatininkas Zigmantas Bliznikas suklydo išmainydamas rikį į žirgą, ir pralošė. Šiaip abu sachmatininkai prastai susižadė tik paskutinę dieną.

OK. LIETUVOS SPAUDOJE

Ok. Lietuvoje „Sporto“ akylūs skaitytojai rugs. 1 d. laidoje užtikio šią žinutę: „Dešimtoju pasaulio sachmatų čempionu susirašinėjant tapo lietuvius kilmes amerikietis V. Palčiauskas“. Iš išeivijos sportininkų panašiai pripažįstamas tik tenisininkas Vytautas Gerulaitis.

„CHESS LIFE“ APIE PALČIAUSKĄ

Lietuvio sachmatininko laimėjimas kiek išsamiau aprašytas USCF žurnale „Chess Life“. Rugsėjo viršelis paskirtas naujam čempionui. Išsamiai pasikalbėta su V. Palčiausku keturių puslapių straipsnyje, ir pateiktos dvi pergalės, šviežiai „iškeptos“ pirmenybėse, bei penkios pergalės iš ankstyvesnių varžybų. Yra žinių, kad keli šio žurnalo egzemplioriai pasiekė ir Vilnių.

IDOMI „CHESS LIFE“ LAIDA

„Chess Life“ spalio mėnesio laidoje paskelbtas ir dešimtukas pranašiausių sovietų sachmatininkų susirašinėjant. Sovietų Sąjungoje neseniai pritaikė amerikietis A. Elo įvertinimą sistemą šiai sachmatų šakai.

Tarptautinis didmeistris Donatas Lapienis įvertintas 2555 ir sąraše įrikuotas trečiu. D. Lapienis gyvena Elektrėnuose ir šįmet pelnė ketvirtą vietą ok. Lietuvos pirmenybėse.

Kiti sovietų sąraše: IV-tą pasaulio pirmenybių nugalėtojas V. Zagorovskis 2615, IX-tą nugalėtojas estas Tuno Oim 2560, VII-tą nugalėtojas Y. Estrinas 2490.

Straipsnyje pradedantieji pateiktas pavyzdys iš T. Petrosiano — V. Mikeno žaidimo, žaisto Kieve, 1957 m.

Būsimasis pasaulio meistras pavyzdinčiai susitvarko su lietuviu, numainydamas du bokštus už valdovę, ir pasiekdamas laimėtiną pėstininkų baigmę.

Paminėtas ir Californijos lietuvis T. Bullockus, kuris atstovavo JAV-es šeštoje lentoje X-tose olimpinėse žaidynėse susirašinėjant. Jisai norėjo pasitraukti, tačiau uždelsė pranešti komandos kapitoniui; kol jį pakeitė, keli žaidimai buvo pralošti dėl laiko ribos pažeidimo. Neaišku, ar JAV-ių vieneto viltys patekti į žaidynių finalą galutinai sužlugdytos.

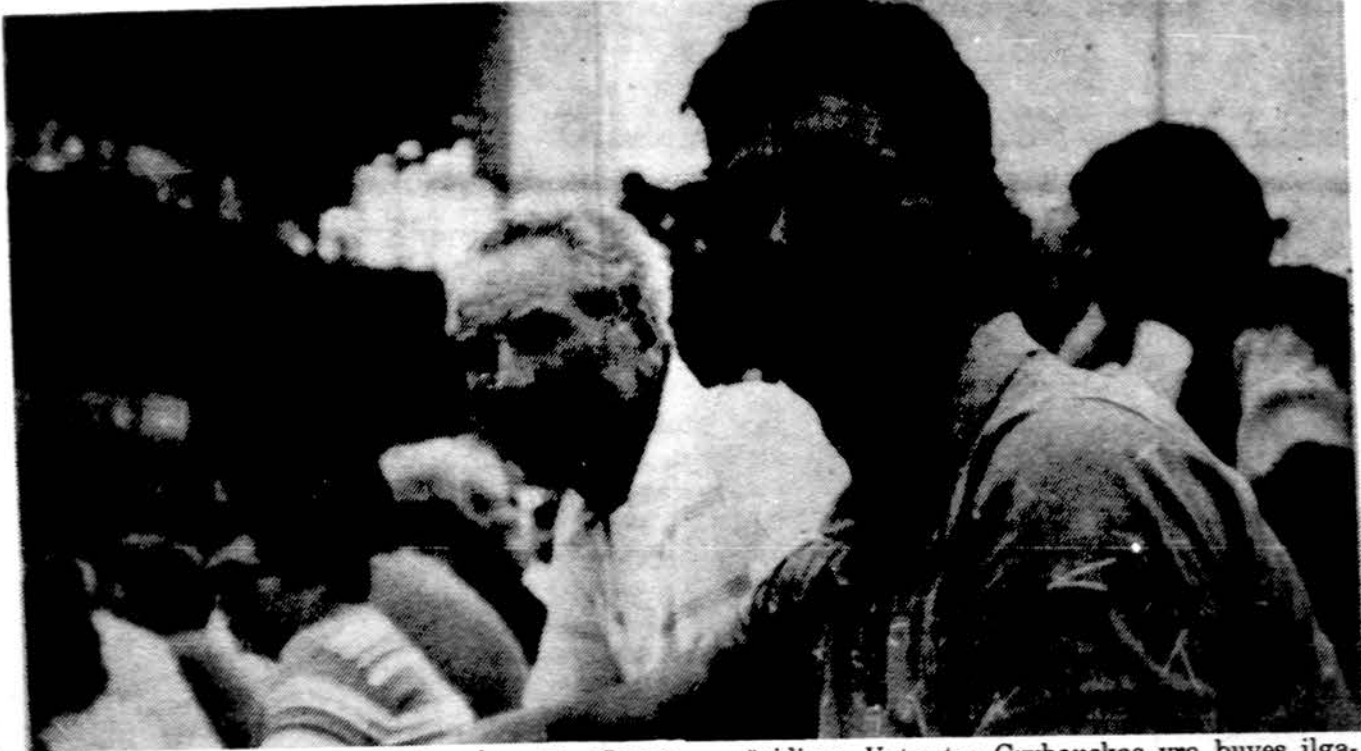
KARPOVAS PIRMAUJA

Pasaulio meistras A. Karpovas pelnė pergalę pasaulio pirmenybėse ir po trijų žaidimų pirmąją 1-0. Trečiame žaidime varžovas G. Kasparovas nevykusiai gynėsi siciliską gynyba. Varžovas, nusimainius valdovėmis, be atodairos atsikyrė su pėstininku. Jisai vylėsi suvedžiosias pasaulio meistro figūras, tačiau tesužadė savąsias, ir netekęs kokybės pasidavė.

Andrius Kulikauskas

Futbolas svetur

Europos kraštai Pasaulio pirmenybių kvalifikacinėms rungtynėms yra susikirstę į septynias grupes. Pateikiame kai kuriuos tų grupių šių varžybų duomenis. Antroje grupėje Švedija namuose pralaimėjo Portugalijai 0-1. Portugalai pasižymėjo jiems būdingu geru gyminiu. Antroje grupėje yra: Portugalija, Švedija, Čekoslovakija, V. Vokietija ir Malta. Trečioje Europos kraštų grupėje S. Airija, (su savo žaidėjais iš anglų ir skotų lygų), įveikė 3-2 paskutinio laiku žymesnę pažangą pasiekusią Rumuniją. Trečią grupę sudaro: Suomija, S. Airija, Turkija, Anglija ir Rumunija. Šeštoje grupėje Airija namuose netikėtai laimėjo prieš SSSR 1-0. Kitose šios grupės rungtynėse Norvegija savame krašte pralaimėjo Šveicarijai 0-1. Šeštoje grupėje šiuo metu kraštai rikiuojasi taip: Šveicarija, Airija, Danija, SSSR ir Norvegija. Septintoje grupėje Islandija, (su savo užsienyje žaidžiančiais žaidėjais), netikėtai įveikė žinomą Wales (Valija) 1-0 ir dabar laikinai pirmąją šioje grupėje. Toliau seka Skotija, Ispanija ir Wales. Žaidynių pradžioje šių kvalifikacinių varžybų pirmavimais savose grupėse yra laikini. Daugelis tų kraštų dar nežaidė nei vienu kvalifikacinių rungtynių. Žaidynių pradžioje laikinas susigrupavimas yra pateikiamas informacijai, kurie kraštai tose grupėse dalyvauja. Iš

Tenisininkai Vytautas Grybauskas su sūnum R. Gerulaitis žaidimą. Vytautas Grybauskas yra buvęs ilgametis „Sporto Apžvalgos“ redaktorius.

LATVIŲ IŠEIVIJOS SPORTINIS PAJĖGUMAS

BR. KETURAKIS

Broliškos latvių tautos sportiniai keliai sunkesni negu mūsų išeivių, nes jie JAV neturėjo stipresnės paramos ankstyvesnių išeivijos kartų, todėl prasimušti į aukštumas buvo ir, galbūt, yra sunkiau, palyginus su mūsų sąlygomis. Peržengus į ketvirtą dešimtmetį išeivisko gyvenimo, pravartu arčiau susipažinti su latvių varžybiniais atsiekimais ir, nors apgraibomis, sportine organizacija bei šios srities darbo aktyvumu.

Pradėkime nuo lengvosios atletikos. Visi rezultatai, daugumoje surinkti iš latvių laikraščio „Laiks“.

Legvoji atletika

Vyrų klasė

100 m — Dans Orbe, Švedija, 10,51, 1980 m.; 200 m — Janis Lamsters, JAV, 20,9, 1958 m.; 400 m — Ivars Kauls, JAV, 48,2, 1960 m.; 800 m — Juris Luzinš, JAV, 1:45,2, 1971 m.; 1000 m — Juris Luzinš, JAV, 2:17,7, 1971 m.; 1500 m — Juris Luzinš, JAV, 3:44,0, 1971 m.; 1 a. mylia — Juris Luzinš, JAV, 3:58,2, 1971 m.; 2 a. myl. — Janis Celms, JAV, 8:40,1, 1967 m.; 3 a. myl. — Janis Celms, JAV, 13:55,5, 1967 m.; 3000 m — Maris Zaltkalns, Kanada, 8:16,7, 1979 m.; 5000 m — Haralds Celms, JAV, 14:18,9, 1982 m.; 10,000 m — Raimens Paulinš, Kanada, 30:13,2, 1981 m.; 15,000 m — Haralds Celms, JAV, 47:56,0, 1982 m.; 20,000 m — Haralds Celms, JAV, 1:03:45,2, 1982 m.; 3000 m — klišūnis — Janis Celms, JAV, 8:58,9, 1968 m.; 110 m — barj. — Madris Petersons, JAV, 15,1, 1961 m.; 400 m — barj. — Modris Petersons, JAV, 53,6, 1955 m.; Šuolis 1 a. — Victors Švarcs, Australija, 2,05, 1982 m.; šuolis 1 tolį — Ojers Balcers, Kanada, 7,25, 1961 m.; trišuolis — Andris Bilmanis, JAV, 15,50, 1973 m.; su kartimi — Juris Jesifers, JAV, 4,12,5, 1968 m.; rutulys — Juris Puce, Kanada, 19,25, 1968 m.; diskas — Juris Puce, Kanada, 64,40, 1968 m.; ietis — Janis Stenzenieks, Anglija, 71,31, 1948 m.; kūjis — Karlis Lasis, Anglija, 57,96, 1972 m.; dešimtkovė — Victor Švarcs, Austral., 6,773, 1982; marathonas — Haralds Celms, JAV, 2:31:56, 1982 m.

Moterys

60 m — Ieva Kampe-Vlahova, 7,5, 1962 m.; 100 m — Biruta Vīmane, 11,9, 1965 m.; 200 m — Biruta Vīmane, 24,0, 1967 m.; 400 m — Biruta Vīmane, 54,8, 1967 m.; 800 m — Biruta Vīmane, 2:17,5, 1966 m.; 800 m — Ieva Kampe, 11,5, 1961 m.; šuolis 1 a. — Astrida Kanke, 1,62; šuolis 1 tolį — Ieva Kampe, 5,88,5, 1962 m.; rutulys — Astra Vitola-Etjena, 14,72, 1982 m.; diskas — Astra Vitola-Etjena, 50,38, 1982 m.; ietis — Petra Riversa, 69,28, 1982 m.; marathonas — Alija Svence, 3:15:58, 1982 m.

Visos šios sportininkės yra iš Australijos. Kanados lietuviai sportininkai, kaip A. Barkauskas, A. Janušaitis, A. Zaliauskas, R. Petrauskas, A. Malinauskas, Danutė Valaitė ir JAV Rita Čyvaitė, kaip lengvaatlečiai, turi gražų indėlį ir lietuvių aruodą.

Plaukimas

Dievo dovana, sumani ir teisinga paruošimo programa bei treniruotės, Latvijai davė

plaukikus — brolių ir sesutę, Janis ir Elze Konrads, kurie 1958-1960 m., laikotarpy pasiekė ir gerino pasaulinius rekordus daugiau kaip 20 kartų. 1960 m. Romos olimpiadoje abu atstovavo Australijai, kur Janis 400 m l. st. plaukime laimėjo bronzos medalį, 1500 m l. st. — aukso ir 4 x 200 estafetėje — bronzos; Elzė 4 x 100 m l. st. estafetėje — sidabro.

Iš 1983 m. pažymėtina Emija Berzina, kai tarpvalstybinis junjorų plaukimo rungtynių JAV — Sov. S-ga, 100 m laisvu st. praplaukė per 57,65 sek. — II-ji v., o vėliau 50 m l. st. — 26,60 — pasauly 15 v. Trylikametis Cukurs 200 j. l. st. — 2:00,56, 1650 j. l. st. 18:05,60. Kristija Vedėja, trys broliai Brakis (iai), sėkmingai varžėsi ištisus metus tarp I-sios ir V-sios v. daugely rungtynių. Priskaitykime Vakarų Vokietijoje gyvenančią Aizspots, krašto rekordininkę ir rinktinės dalyvę 200 m nugaros plaukime, matome pajėgią grupę.

Kiti latvių žymesnieji

Raimonds Lazdinš (torontietis) 19-metis, 1983 m. junjorų meistras Kanadoje, pasėkme 48,20 m (geriausia asmeninė — 49,94). Mara Lazdanas, Californijos junjorų koleđų čempionė 5 km bėgime — 17,55,1 min.

Aldis Berzins jau kelinti metai yra JAV valstybinės tinklinio rinktinės žaidėjas, įnešęs keletą naudingų ir naujų žaidimo variantų. Lėdo ritulininkas Eduards Repinš Wisconsin u-teto rinktinės dalyvis.

To paties u-teto studentė Mara Keggi JAV moterų aštuonvietės (irklavime) dalyvė ir kandidatė į šių metų olimpinę komandą.

Arnolds Ticmanis (torontietis) 77 m pasaulinėse senjorų p-bėse laimėjęs arti 20-ties a. medalių, o 1983 m. šio amžiaus grupėje gerino pasaulio rekordą rituliuo stūmime, ietis, disko, kūjo ir svorio metimuose, šuoly į aukštį ir penkiakovėje.

Silvija Burka yra laimėjusi greitojo čiuožimo pasaulines p-bes moterų sprinte (500 ir 1000 m), o 1982 m. dviračiu (velodrome) 1 km pasiekia nauju pasaulio rek. — 1:14,976 min.

Dr. Betrams Zarinš, vienas iš žymesniųjų sporto medicinos pareigūnų prie JAV tautinio olimpinio komiteto ir Los Angeles žaidimų, Sarajevo buvo lėdo ritulio k-dos pagrindinis gydytojas.

Harijus Šneideris, Ambasadore kolegijos sporto programos direktorius, savo moksliniu ir praktiniu darbu, priskaitomas prie pasaulio iškilųjų.

Jau keturis kartus Europoje (V. Vokietijoje) pravestos latvių Europos p-bės krepšiny, tinkliny, stalo tenise, šaudyme ir sachmatuose.

Latvių gimnazija Miunsterio dalyvauja vokiečių gimnazijų krepšinio ir tinklinio pirmenybėse. To miesto latviai studentai irgi aktyvūs atitinkamos sporto šakose.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.
- Redakcija straipsnius (taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kampos prisiunčiamos gavus prašymą.

Sportiniai vienetai Anglijoje, V. Vokietijoje ir Švedijoje kasmet susitinka vienai kitai sporto šakai lygi patikrinti ir tautinį ryšį pagilinti. Fizinis lavinimas, įvairios sporto stovyklos ir nuolatinis triušas žengti priekin, sėkmingai vainikuoja jų pastangas.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAL
Specialybė — Vidaus ligos
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12

Dr. Kenneth J. Yerkes

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaid
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Irena Kuras

KODIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

Dr. Francis Maziuka

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9 antr. 12-6 penkt. 10-12, 1-6

Namų 584-5527

Dr. Algis Paulius

ORTOPEDINES LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susiparimą

Tel. 282-4422

Dr. Romas Petkus

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. D. Petreikis

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mela į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Dr. Frank Pleckas

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pragma akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Videndra C. Shah

Ugduos ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija
ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St., Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. answering s Tel. 242-3646

Dr. Leonas Sebutis

INKSTŲ PUSLIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Dr. Edmundas Vizinis

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772

Dr. Petras Žlioba

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Stalo tenisininkai dalyvavę Toronte vykusiose žaidynėse. Iš k.: A. Saunoris, A. Grybauskas, J.

Kavaliauskas, V. Petrauskas, J. Baltrušaitis, A. Balnionis ir H. Bone.

POLITIKA —

LIŪDNAS REIKALAS

Kadangi politinis darbas reikalauja iš jį dirbančio pareigūno daryti sprendimus daugeliu įvairių klausimų, tai paprastai ir politinius kandidatus renkamas, atsižvelgdami į daugiau kaip vieną faktorių. Vakar ir užvakar šioje vietoje surašėme iš viso net 10 gairių arba kriterijų, pagal kuriuos galėtume spręsti kandidato tinkamumą bent atsakingesnėms valstybės pareigoms (pvz., prezidento, senatoriaus, kongresmeno).

Deja, toks pasirinkimo kriterijų surašymas mažai ką padeda, jei drauge nėra pažymėta, kiek kuriam kriterijui skirti svorio. Kitaip tariant, neužtenka tik pateikti kriterijų sąrašą, reikia ir pateikti kriterijų gradaciją — arba prie kiekvieno pažymint, kiek taškų gaunama už to kriterijaus patenkinimą, arba bent surašant tuos kriterijus pagal jų svarbumo eilę.

Kodėl tokia pasirinkimo kriterijų gradacija reikalinga? Ogi todėl, kad labai dažnai pasitaiko, jog nei vienas kandidatas nepatenkina visų pagedaujiamųjų kriterijų. Dažniausiai būna taip, kad vienas kandidatas patenkina tik vieną kurį nors dalį kriterijų, o kitas — kita. Galima, žinoma, visus kriterijus traktuoti lygiai. Tuomet, jei, pvz., kandidatas X patenkina mažesnę skaičių kriterijų negu kandidatas Y, rinkimines kandidatas Y. (Čia problema kiltų tik tuo retu atveju, jei abu kandidatai patenkintų absoliučiai vienodą skaičių kriterijų.) Tačiau paprastai tiesiog nėra racionalu visus kriterijus traktuoti lygiai. Sakysim, mums lietuviams kandidato nusistatymas sovietinio komunizmo atžvilgiu yra svarbesnis už beveik visus kitus kriterijus (išskyrus gal tuos atvejus, kada renkamas kandidatas į, pvz., savivaldybės postą, kur kova prieš sovietinę agresiją nelabai pareina į klausimą). Šio antisovietinės laikysenos kriterijaus išskirtinę mums svarbą čia vakar bei užvakar atitinkamai ir užfiksavome.

Tačiau šalia to antisovietinės laikysenos kriterijaus, sužymėjome dar devynis kitus kriterijus. Ir nors pasakėme, kad antisovietinis kriterijus pats svarbiausias, nepasakėme, kiek tų kitų kriterijų jis pats vienas nusveria (ar visus devynis? o gal tik kuriuos nors penkis?). Be to, neįgausi ir tie devyni visi tarpusavy lygūs? Atrodytų, jog kandidato pasiūlymai kaip tvarkyti krašto švietimą turėtų būti laikomi svarbesniu dalyku, negu, pvz., tai, ką jis siūlo daryti su JAV žinioje esančiom maisto atsargom.

Galop, dar viena reikšminga komplikacija: net ir vieno kurio nors kriterijaus atžvilgiu gali būti skirtingi jo patenkinimo laipsniai. Pvz., peržvelgus dviejų kongresinių kandidatų praeities pasisakymus ar balsavimus pasipriešinimo sovietų imperijai klausimu, gali paaiškėti, jog vienas kandidatas tą kriterijų patenkino 90%, o antras — 70%. Į tai irgi reikėtų atsižvelgti, apskaičiuojant kandidatų politinių pozicijų suvestinę.

Tad kol drauge su pasirinkimo gairių sąrašą nėra pateikiama kokia nors jų gradacija (tiek viso sąrašo plotne, tiek kiekvienos atskiros gairės patenkinimo laipsnio atžvilgiu), tol tokiu sąrašą neįmanoma balsuotojui

efektyviai pasinautoti, sprendžiant, kurį kandidatą pasirinkti. Skaitytojas, pastudijavęs tą dešimtį gairių, kurias čia vakar ir užvakar surašėme, tikrai neprieis aiškios išvados, ar pagal tas gaires reiktų jam balsuoti už Reaganą, ar už Mondalę (o Illinois varžybose į JAV senatą — ar už Percy, ar už Simoną)...

Iš to seka viena išvada: arba iš viso nėra prasmes ieškoti kokių nors pasirinkimo principų, arba reikia vis dėlto mėginti kaip nors nustatyti tų principų gradacijas. Pirmuoju atveju išeitų, kad politiniai pasirinkimai nėra valdomi jokios racionalios procedūros, kad tai tik beprincipingų kapryzų reikalas. Tokios liūdnos išvados tikrai nenorėtume priimti! O antruoju atveju — mums prieš akis stovi didžiulis darbas.

Deja, tai darbas, kurio beveik ir neįmanoma atlikti. Visų pirma, mes, kaip ir dauguma žmonių, patys gerai nežinome, kokio lyginamojo svorio mes asmeniškai būtuome linkę kiekvienam iš minėtųjų 10 kriterijų suteikti. Tai dėl to, kad retas asmuo turi tiek laiko (ar noro!) šituos dalykus pakankamai smulkiai pergalvoti. O jų taip nereguliuojus, bet koks kiekvienos gairės susiejimas su tam tikru taškų skaičiumi liktų daugiau ar mažiau pripuolamas, arbitrariškas. Antra, net jeigu ir pasisektų rinkimines gaires sužymėti bent eilės tvarka pagal jų menamą svarbumą, tai atspindėtų tik paties žymėtojo politinio galvojimo tendencijas, kurias dar tektų apginti prieš skirtingas kitų asmenų tokio pobūdžio tendencijas! Diskusijos šiuo klausimu galėtų dar ilgai užtęsti, nors rinkimai būtų jau seniai praėję... Žinoma, subrendusioj demokratinėj visuomenėj politinės diskusijos niekad nesibaigia, nes po vienu rinkimų visuomet eina kiti. Tačiau tai tik rodo, kad politinius pasirinkimus mes, balsuotojai, nedarome taip jau labai racionaliai ir sistematingai, kaip gal iš pradžių norėtume manyti. Greičiau daugumas mūsų renkamas politinius kandidatus, jų priimtinumą apskaičiuavę tik labai nepilnai, apgraibom, apytikriai, — „iš akies“. O kad ir toji akis dar nebūtų kartkartėmis apblūbusi ar ir visai akla!..

Bet... net jeigu ir mūsų akys būtų visuomet neapsitrukusios ir mūsų protai visuomet skaidrūs, — ir net jeigu mums pasisektų aiškiai suformuluoti gerai pagrįstą vertinimo skalę politinių pareigūnų kvalifikacijoms matuoti, — kas iš to? KAS IŠ TO? Juk dažnai rasime, kad abiejų kandidatai — tik dvi blogybės, iš kurių turim „privilegiją“ rinktis mažesnę... O jeigu ir pavyktų užėti ant visai pakenčiamo, tai ko gero balsuotojų dauguma pasirinks kaip tik ne jį, o jo oponentą! Ar tai čia kas vadinama „demokratinio politinio proceso palaima“?

O gal apie politiką nušnekėjome... per pesimistiškai? Gal pakliuvę būsim į kokį nors minties klystkėlį? Bet jei taip, — tai į kokį? Jei politika nėra toks jau liūdnas reikalas, tai kodėl, pvz., Illinois valstijoj į JAV senatorius turim pasirinkimą tik tarp dabartinio „kreivašypsio“ — ir jo postą paveržti siekiančio minkštūčio „taikos mylėtojo“? KODĖL?

M. Dr.

STRATFORDO SEZONUI IPUSĖJUS

ALFONSAS NAKAS

Trisdešimt antrasis Kanados Stratfordo festivalio sezonas, kaip žinote iš mano ankstesnių rašinių, prasidėjo biržely, pirmoje jo pusėje. Vienas po kito trijuose teatruose rikiavosi nauji pastatymai biržely ir liepoj. Kiekvieno premjerą sekė dešimtyys spektaklių. Spektakliai tebevyksta. Viskas užsibaigs tik spalio 27.

Šešis (iš dešimties) pastatymų jau esu čia aprašęs. Lieka trys vėlyvieji, ir sceną atėję rugpjūtį ir rugsėjį. Šį kartą pakalbėsiu apie du, kuriuos mačiau rugsėjo 15. Paskutinį matysiu ir apie jį pakalbėsiu tik spalio pradžioj.

A Streetcar Named Desire

Labai norėjau pavadinimą išsiversti, bet paspringau tuo nelemtuoj streetcarui. Žodynai liepia verstį į tramvajų... Bet kuo gi jis (tramvajus) geresnis? Miglotas ir žodis desire; tarp kelių jo reikšmių ir troškimas, ir reikalavimas, ir aistra, arba lytinis geismas, ir svajonė. Tad rinktis palieku skaitytojui. Veikalą, kaip žinote, parašė dramaturgas, poetas, novelistas Tennessee Williams tuoj po II Pasaulinio karo ir už jį gavo ketatą premijų, skaitant prestižinę Pulitzerio. Išverstas į daugelį kalbų. Vaidinamas teatrų scenose, kino bei televizijos ekranuose visame pasauly.

Grįžkime į Stratfordą, į Avon teatrą. Jo aukštoj, erdvioj scenoj nesunku buvo įrengti New Orleans varguomenės gatvė ir dviejų aukštų namas, kurio apatiniam dviejų kambarių bute įsikūręs Stanley Kowalski su savo nėsčia žmona Stella.

Nors į dramą įvelta 14 veikėjų, didelės roles turi tik šeši, o pačias svarbiausias tik keturi: Blanche DuBois (vaidina Patricia Conolly), Stanley Kowalski (William L. Petersen), Stella Kowalski (Rosemary Dunsmore) ir Harold Mitchell, pravardžiuojamas Mitch (Les Carlson). Tarp šių keturių, žiūrovą labiausiai domina Blanche ir Stanley veiksmams bei žodžiams, o svarbiausiuoju žiūrovų bei kritikų objektu lieka Blanche DuBois.

Jeigu Patricia Conolly kituose dviejuose šio sezono pastatymuose siek tiek panėšėjo į save pačią, tai šiame veikale ji visiškai transformavosi į Blanche DuBois. Į stambių Louisianos

žemvaldžių — prancūzų palikuonę, universitetinio išsilavinimo svajotoją, pergyvenusią tėviškės netekimą ir kelių artimųjų mirtį, mylėjusią daugelį vyrų, bet nė vieno šalia nebeturinčią, kritusią į alkoholizmą, netekusią darbo ir pragyvenimo šaltinio, pas seserį atsiradusią tik todėl, kad nebeturėjo kur dėtis, skęstančią į visišką beprotybę. Anksčiau pažintoji Patricia Conolly man čia buvo visiškai nauja moteris, ir tai tebūna jai komplimentu. Ar tokia turėjo būti Blanche DuBois, kokią ji sukūrė, man ne tiek svarbu. Svarbu tai, kad ji buvo originali, kad visose scenose žiūrovai jautė jai simpatiją, jos gailėjosi, o išvežant į beprotnamį ją išlydėjo drėkstančiomis akimis.

Tikrą staigmeną padarė niekad nematytas, iš Chicago gal tik šiam vaidmeniui importuotas William L. Petersen. Muskulingas, dailaus sudėjimo (karštą New Orleans vasarą daugely scenų jis iki pusės nuogas), staigus, brutalus, laukiniškas. Šitoks jis buvo Stanley Kowalski vaidmeny. Geresnio nesitikėjom ir nereikėjo. Nebent prikaštum jo perdėm jaunatvišką veidą, lyg devyniolikmečio.

Rosemary Dunsmore Stellos vaidmenį atliko puikiai, tik nugrimuota ir aprenpta ji labai sėdindančiai, taip, kad daugiau panėšėjo ne į Stanlio žmoną, o į motiną... Dramaturgas nurodo ją esant maždaug 25-rių, o matėme gal dvidešimčia metų senesnę.

Jokių priekaištų neturiu Les

Carlson'ui, sukūrusiam senbernio, mamos sūnelio, kitų moterų nepažinusio Mitch vaidmenį. Jį scenoje radau tokią, kokį įsivaizdavau dramą skaitydamas. Tragedijai pagilinti, ir ypač gale išryškinti, jis buvo labai reikalingas.

Antraeilė, bet svarbią Eunice Hubbell rolę labai gerai atliko Maria Ricossa, Stratfordo vaidinanti antrą sezoną. Taip, kaip ir reikėjo, joje matėme netasytą, be manierų, bet geros širdies moterį, kokių daugiausia pasitaiko varguolių tarpe. Svarbą jaunuo kolektorius vaidmenį turėjo Ian Watson. Tai vyriskas, kurio veido rašydama jau neatsimenu. Šitaip iš atminties visada iškrinta vidutiniokai, kurie scenoje nei klaidų padarė, nei kuo pasižymėjo.

Veikalo fone buvo apstu graudžios dūzo muzikos (blues), kurią sukūrė Gary Kulesha. Debra Hanson kostiumai priminė pokarinę aprangą prieš beveik keturis dešimtmečius. Prie spektaklio sėkmės daug prisidėjo Michael J. Whitfield'o apšvietimas.

Veikalą režisavo pats festivalio meno vadovas John Hirsh. Tai vienas iš geriausių šio sezono pastatymų, vertas pamatyti visiems, kas tik suspėsite. Repertuare liks iki sezono galo (spalio 27). Kadangi pradėtas vaidinti tik rugsėjo 7, spėju, jog bus paliktas ir sekantiam sezone.

Shakespeare'o „Venecijos pirklys“

Prieš keletą metų į Festivalio teatrą atėjusį šio veikalą žiūrėti akino aukso spal-

va. Scenos grindys, kolonos, balkonai — visur auksas, auksas, auksas. Matyti, kokia turtinga Venecija!

Šį kartą scena tuščia, plika, nyki. Bet tai Stratforde jokia naujiena. Kai vaidinimas prasidės, bus ir staigmenų.

Spektaklį pradėjo ne Antonio, Salerio ir Solonio muzikės. Pirmą pasigirdo muzika, sklaidėsi, draikėsi rūkas, sceną užplūdo banga išspuotusių statistų, ir tik minutėlę jiems pasišvaisčius jau ėmė šnekėtis trys minėtieji dženelmanai. Tokiom linksmom karnavališkom staigmenom bus perpintas visas spektaklis. Tai režisierius Marko Lamos išradinumas. Beje, Mark Lamos Stratforde pasireiškia pirmąjį kartą. Iš jo biografijos sužinome, kad nors, tai esama dar labai jauno vaidinuso ir režisavusio daugelyje JAV teatrų.

„Venecijos pirklys“ — pati antisemitiškausia, tiksliau antižydiškiausia Shakespeare'o komedija. Po nacių holokosto ir visokių civilinių teisių gynimo laikais šią komediją statant čiuožiamu plonu ledu. Stengiamasi šen bei ten kopijuoti, o vistiek žydas, žydas, žydas tekste daugely vietų pasilieka. Svelninamas Shylock'o fanatizmas, o negali išmesti scenos su peiliu prie Antonio širdies. Kaip publika žydo atžvilgiu nusiteikusi, paaiškėja, kai teisės daktaru apsimetusi Portia jo laimėjimus apvertia aukštyn kojomis, su svaru mėsos uždraudama gauti nors šaką kraujo. Gratianui sušukus „O upright judge! Mark, Jew, O learned judge!“, žodžiai palydimi skardaus publikos juoko ir karštų plojimų. Per devynius metus šitaip buvo trijuose „Pirklio“ spektakliuose. Tenka stebėtis, kad žydų kilmes festivalio meno vadovas, jam priešpaskutinius metus čia šeiminkaujant, išvis leido „Venecijos pirkli“ statyti.

Siemetiniam pastatyme Shylock'ą vaidina didelio kalibro, plačios erudicijos teatralas John Neville. Sakau teatralas, nes jis ne tik aktorius, bet ir pirmaeilis režisierius, ir daugiau negu vienas bei kitas (apie tai pratarisiu rašinio gale). Jis mokojo prislopinti „akis už akį“ troškimą, rolei suteikti tiek tiek komizmo (kai ėmė šokinėti), parodyti daug skriaudžiamo žmogaus orumo tragišką likimą pasitikdamas. Man kokčiausia bausmės dalimi atrodo jo pavertimas krikščionių, paklupdytam nuo Antonio krūtinės nuimto kryžiaus ant kaklo uždėjimas (beje, ir čia kai kurie kvatojo, tik nebe daug tokių ir nebegarsiai...).

William Shakespeare veikalo vaidintojai Seana McKenna Jessicos ir John Neville Shilock vaidmenyse.

Puiki, kaip visada, buvo Domini Blythe, vaidinusi didelę ir sunkią Portios rolę. Prieš mėnesį matyta vaidinanti Julietą „Romeo and Juliet“ dramoje Seana McKenna čia labai gerai suvaidino Shylock'o dukterį Jessicą. Šios Stratfordo festivaly pražyduosios aktorės kelias scenoje jau užtikrintas. Gerai pasirodė Stratfordo debutantė Heather MacDonald, vaidinusi Nerisą. Per daugiau kaip dvi dekadas dešimtyse rolių matytas Richardas Monette, čia vaidinęs pirkli Antonio, gerokai nuvylė todėl, kad iš jo daugiausia tikėjomės. Jis čia savo scenose nedominavo, o buvo tik lygus su kitais. Gal režisierius jį prislopino? Ar jau Richardo žvaigždė pradės gesti? Mano nustebimui, po John Neville ryškiausios pasirodė Stephen Russell, vaidinęs Gratiano. Jis buvo didžiausias publikos juokintojas. O anksčiau jis vaidindavo labai rimtus viduramžių anglų didikus, kuriem humoras — svetimas daktas.

Ir šiame spektakly gėrėjomės Gary Kulesha puikia muzika, jau visai skirtinga, negu „Streetcar...“ dramoje. Michael J. Whitfield'o apšvietimas maloniai ryškino išsipuotus žmones ir sunešamus — išnešamus baldus. Sakau — išsipuotus žmones, Ai, ai, kas per kostiumai, kas per spalvos! Nors Shakespeare'o Venecija toli nuo Paryžiaus ir Versalio, nors ją nuo pastarųjų skiria daug šimtų kilometrų ir pora šimtų metų, bet kalbantieji didikai ir didelė minia statistų — statistų švycščio bene Ludviko XIV laikų uniformomis bei sukniomis, kurių spalvų galėtų pavydėti ir gražieji rudenėjančios Kanados miš-

(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVIAI, ŽUVE GULAGO SALYNE

L. KERULIS

- Byla Jurgis, g. 1890 m., ats. plk., teisininkas, buv. Vyriausiojo tribunolo teisėjas, Kaunas, mirė 1945 m. tremiant į Sibirą ar netrukus Sibire.
- Binkevičius Alfonsas ir žmona, abu už. ūkin., Norgučių k., Pandėlio vls., Rokiškio aps., — Sibire mirė.
- Biržiškienė, šeim., buv. Tauragės aps. Šilalės vid. mokyklos mkt. Stasio motina, — mirė Sibire.
- Bizokas Vincas, 73 m., ūkin., Dusetų vls., Zarasų aps., mirė badu Krasnojarsko krašte.
- Blynas Zenonas, g. 1908 m., baigęs politinius mokslus Italijoje, 1944 m. išvežtas ir Sibire likviduotas.
- Borchertas Endrius, g. 1891 m., buv. Klaipėdos direktorijos narys ir pirn., išv. 1947 m., mirė Karagandijoje 1957.I.9.
- Briedis Juozas, 74 m., ūkin., Dusetų vls., Zarasų aps., — Sibire mirė badu.
- Broga Motiejus, 65 m., ūkin., Padustėlio k., Dusetų vls., Zarasų aps., Sibire mirė badu.
- Bružas, 5 m. vaikas, Lenkimai, Skuodo vls., Kretingos aps., tremiant į Tomsko apygardą, motinai išėjus iš proto, pakeliui mirė, išmestas iš vagono.
- Bučnienė-Aponavičiūtė Bronė, ūkin., Treigių k., Laukuvos vls., Tauragės aps., tremiant į Sibirą, širdies smūgio ištikta mirė Laukuvoje.

- Budginienė Aleksandra, apie 50 m., ūkin., Silvestrų k., Laukuvos vls., Tauragės aps., Sibire mirė apie 1955 m.
- Budrikis Kostas, apie 70 m., ūkin., Luknių k., Skuodo vls., Kretingos aps., 1947 m. išv. į Irkutsko sritį, mirė 1955 m.
- Bulakas Henrikas, g. 1903 m., buv. Ukmergės aps., Tauragės vls. policijos nuov. virš., šaulys, 1944 m. išv. į Komi ASSR, ten mirė 1948.VI.3.
- Bulevičius, A., kareivis, Afganistane žuvo 1980 ar 1981 m., lavonas atvežtas uždarytame karste, bet motinai gyvenančiai Vilkaviškio raj. „Komunizmo“ kolūkyje, nors ir labai prašant, neparodytas.
- Butkus Benediktas, ūkin., Vadžgirio apyl., Eržvilko vls., Tauragės aps., 1945.II išv. į Čiromkon m., Sverdlovsko raj. ir mirė.
- Butkus Jonas, ūkin., Jurbarko vls., Raseinių aps., 1948 m. išvežtas, Sibire mirė.
- Bužas Kazimieras, 56 m., ūkin., Lopų k., Baisogalos vls., Kėdainių aps., 1949 m. suimtas, išvežtas ir kažkur nužudytas; sūnus — Petras, G. 1941 m., su motina ir seserimis išv. į Irkutsko sritį, vėliau gyveno — Tulun, Lesozavod Rabočiū gorodok, bar. 6, k. 12, mirė 1975.XI.31.
- Cibas Feliksas, ūkin., Gudoniškių vnk., Kuktiškių vls., Utenos aps., — išvežtas ir Sibire mirė.
- Čaikauskas Munia (?), su motina 1948.V išv. į Krasnojarsko krašto šiaurę, Igaros m., dirbant, nuriedėjęs rastas sutriuškino galvą ir mirė 1964 m.
- Čaplėkienė Domininka, 70 m., ūkin., Liškiava, Merkinės vls., Alytaus aps., išv. 1945.VIII, Sibire mirė.
- Čereška Vladas, 20 m., Šilutė, kareivis, 1980 m. vasarą Afganistane žuvo, lavonas atvežtas į Šilutę.
- Černienė Kotryna, apie 70 m., Panevėžio aps., išv. į Krasnojarsko kraštą ir ten po 3 m. mirė.
- Černius Kazys, g. a. 1893 m., mkt., Gelga-

- diškis, Šakių aps., Kybartuose suimtas, išvežtas, Sibire mirė.
- Ciplys Kazys, g. 1897 m., kunigas, Utenos aps., Sudeikių par. klebonas, 1949 m. suimtas, išvežtas, Sibire mirė.
- Čiučkis Povilas, g. 1862 m., ūkin., Šiaulių aps., išv. prieš 1950 m., Sibire mirė 1957 m.
- Čuika Kostas, prekybininkas, Jurbarkas, Raseinių aps., 1948 m. išvežtas, Sibire mirė.
- Daleckas, ūkin., Deltuvos vls., Ukmergės aps., prieš 1948.V suimtas, išv. į konc. stov. Sibirą, ten tapęs invalidu — nebyliu, 1955 m. išleistas pas tremtinę žmoną į Krasnojarsko krašto šiaurėje Igaros m. ir ten mirė 1956 m.
- Daminaitis Juozas, 45 m., ūkin., Lipniškių k., Marijampolės vls. ir aps., 1945-1945 m. išvežtas ir tremiant nužudytas.
- Dargužienė su šeima, išvežti ir Sibire mirė.
- Dargužas Juozas, išv. su šeima, jis iš Sibiro grįždamas mirė Maskvoje, žmona ir keli vaikai Sibire mirė.
- Dėdinas Pranas, g. 1921 m., ūkin., Pentiškių k., Griskabūdžio vls., Šakių aps., 1944 m. mobilizuotas į rusų kariuomenę, žuvo Latvijoje 1945.II.25.
- Degeys Romualdas, 70 m., ūkin., Vežionių k., Daugų vls., Alytaus aps., Sibire mirė 1946.II.18.
- Devenytė Elena, Širvintų vls., Ukmergės aps., 7 m. amžiaus su motina 1948.V išv. į Krasnojarsko krašto poliarinę sritį, prie Jenisėjaus upės, Igaros m. ir jį ten mirė 1949 m. pavasarį.
- Dielininkaitis, ūkin., Kud. Naumietio vls., Šakių aps., išv. 1948 m., Sibire mirė.
- Dirė Feliksas, 31 m., ūkin., Dvarčėnų k., Daugų vls., Alytaus aps., išv. 1945.VIII, Sibire mirė.

(Bus daugiau)

KUKLIAI PAGERBTA MARIJA RUDIENĖ

Maldos diena Plungės kaimelyje — lietuviškoje sodyboje

Važiuojame į Plungės kaimelyje — Rudžių lietuviškoje sodyboje įvyksiančią maldos dieną už pavergtą Lietuvą ir šv. Kazimierą. Šis lietuviškas kaimelis, tartum miniatiūriškai žemaitijos Plungės dalis, įkurta pagerbimui ir prisiminimui prosenelių gimtines.

Netrukus pamatome Plungės kaimelio pastatų aukštus bokštus. Įsukant keliuku į lietuvišką sodybą, pasveikina me prie vartų plevėsuojančią trispalvę, lenkiamę galvas tautiniais raštais papuoštam kryžiu ir laukų Rūpintojėliui, pravažiuojame pro senus amžius menančią žemaitiško stiliaus varpinę, lietuviškais ornamentais išpuoštą namą.

Sodybos kieme daug žmonių. Tolumoje suskamba varpoms garsai. Marija Rudienė pakviečia maldininkų eisenai prie šv. Kazimiero statulos. Išsitiesia per 400 žmonių kolona. Priekyje vyskupas Vincentas Brizgys, Marijonų vienuolijos atstovai: kun. V. Rimšelis ir kun. J. Vaškas, jėzuitų atstovas kun. P. Daugintis, vietinės parapijos klebonas, diakonas, seselės vienuolės. Vytų choro dainininkai pradeda giedoti Marijos giesmę, įsijungiant vienišais eisenos dalyviams.

Eisena grįžo prie gražiai įrengto altoriaus. Dabar su mumis keliavo šv. Kazimiero statula, nešama buvusių sibiro tremtinių Jono Juodvalkio ir Povilo Vaičekauskio, kurių atvykimas užtruko 30 metų, dedant daug pastangų Balfui. Ir šv. Kazimiero stovylos simbolinė kelionė į šį Plungės kaimelį — Rudžių lietuvišką sodybą buvo ilga, užtrukusi taip pat daug metų. Stovyla atvežta iš Philadelphiajos, 100 metų senumo, vokiečių bažnyčios, kuri buvo nugriauta. Šv. Kazimieras, jaunystėje numatytas būti svetimų kraštų valdovu, po mirties buvo garbinamas ir kitų įvairių tautybių žmonių. Ir Venecijoje surasta vienoje senoje bažnyčioje šv. Kazimiero stovyla. Rudžių deka buvo restauruota, vietos lietuvių apvainikuota.

Koncelebruotas iškilmingas šv. Mišias atnašavo ir gilių mintčių pamokslą pasakė vyskupas Vincentas Brizgys. Maldos diena buvo surišta su šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimu ir ALRK Moterų sąjungos 70 metų veiklos švente. Kita 70 metų sukaktis buvo atšventė slapta, tik keliems asmenims žinant. Bet apie tai vėliau pri-

siminsim. Šv. Mišių metu giedojo Vytų choras, vedamas muz. Fausto Strolis, vargonais grojo muzikas Robertas Moccus. Religinę koncertinę dalį atliko solistas smuikininkas Herkulis Strolia, vargonais muzikas Robertas Moccus.

Kai išsiskirstė būreliais susėdome prie vėsių stalo, daug kalbų buvo apie šią gražią, saulės spinduliais papuoštą dieną, apie šeimininkus Rudžius, Plungės kaimelio gyventojus, kurie, užuot kelia-ve asfaltuotais Amerikos keliais, pasirinko lietuvišką, nors ir žvyruotą, vieškelį, bet savą, taip jautriai mylėdami savo tėvų žemę. Jų plati visuomeninė veikla ne žodžiais buvo grindžiama, bet darbais ir aukomis. Kur tik buvo didesnis visuomeninis, kultūrinis užsimojimas, ten pirmieji ėjo Marija ir Antanas Rudžiai, nešdami aukštai iškeltą lietuvišką trispalvę, o kur reikėjo pinigų ar nelaimėje patekusiems pagalbos, jie tiesė savo rankas. Gražia jų šeimos tradicija tapo, minint sukaktuvinius gimtadienio metus, juos atžymint koku nors užsimotu svarbesniu lietuviškos veiklos darbu ar ką nors paremiant stambesnėmis aukomis. Lyg ir šūkiu tapo „Mažiau kalbų — daugiau darbų“, kuriuo buvo grindžiama politinė, visuomeninė, kultūrinė veikla. Taip Antanas Rudis, minėdamas 60 metų amžiaus sukaktį, su žmona Marija buvo mecenatais išleidžiant dr. Kosto Jurgėlos „Lietuvos sukilimas 1862 — 1864 metais“, 700 puslapių istorinę knygą. Įvardiname žodyje jie kukliai pasako, jog tai daro, kad mūsų himno žodžiai: „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“ būtų gyvi. Kitą sukaktuvinį gimtadienį minėdami paaokojo kelias dešimtis tūkstančių dolerių St. Xavier kolegijai, kad būtų įsteigtas lituanistikos kursas, pasižadėdami jį remti ir ateityje. Ir Lietuvių Radijo forumas, išgyvenęs 10 metų, buvo įsteigtas ir išlaikomas toje pat tradicijų šviesoje. Rudžiai buvo anais metais pradininkai Lituanistikos katedros, kuri nesulaukusi šauklių, po dvejų metų uždarė. Kibirkštis buvo uždegta, bet nekurstoma liepsna ilgai neliepsnojo.

Kai iš Indianos atvykę svečiai pasveikino Mariją Rudienę gimtadienio proga, apjuosdami iš Lietuvos gauta tautine juosta ir įteikdami dail. Jurgio Daugvilos tauto-

siminsim. Šv. Mišių metu giedojo Vytų choras, vedamas muz. Fausto Strolis, vargonais grojo muzikas Robertas Moccus. Religinę koncertinę dalį atliko solistas smuikininkas Herkulis Strolia, vargonais muzikas Robertas Moccus.

Kai iš Indianos atvykę svečiai pasveikino Mariją Rudienę gimtadienio proga, apjuosdami iš Lietuvos gauta tautine juosta ir įteikdami dail. Jurgio Daugvilos tauto-

Stratfordo festivalis (Atkelta iš 3 psl.)

kai... Tai Christinos Poddubiuk kūryba, kuri, tikiu, festivaliui daug kainavo, bet publiką iš nustebimo vertė aikštio.

„Venecijos pirklys“ irgi liks iki spalio 27, tad iki paskutinės sezono dienos. Jei kiek daugiau laiko turėčiau, važiuočiau dar kartą jo pamatyti.

Tiek apie spektaklius. Dar keletas žodžių apie Jon Neville.

Dabartinio Stratfordo festivalio meno vadovo (artistic director) John Hirsch'o sutar-

dailės kūrinį, jį prisipažino, kad šiandien, šeimai surengus šias prasmingas iškilmes jį mini savo gimtadienio 70 metų sukaktį ir dar kitą jubiliejų. Padėkojusi, ji nuosirdžiai kreipėsi su prašymu, kad būtų išlaikyta paslaptis apie jos gimtadienio sukaktį, iki vakaro, kada svečiai skirsytis. Čia pat ant stalo buvo prezidento Ronald Reagano sveikinimo telegrama ir dr. Mindaugo Vyganto šeimos sveikinimas su labai prasminga dovana — 1000 dol. arka Balfui. Dabar prisiminėme seną Rudžių šeimos tradiciją — gimtadienio sukaktuvinių metų proga padaryti gerą darbą, kuris iš mažiųjų žodėlio išaugo į šakotą ažuolą.

Svečiams besidalinant dienoms įspūdiškai, prisiminimai apie tėviškėse išgyventas atlaides — maldų dienas, lyg paskubomis atėjo saulėlydis. Atsisveikinant su šeimininkais daugelis žinojo, paslaptis užuot išsiskyrus, jog šiandien švenčiama Marijos Rudienės gimtadienis. Sveikintojams atsakant, dabar skambėjo jos sidabrinis balsas: „Jūsų visų dalyvavimas yra man didžiausia dovana ir nuosirdžiausias sveikinimas... Jūsų išgyvenimai, kalbos, tūkstančių tūkstančiai tarpusavyje pasakyti žodžiai, lyg subėgo į man skirtas sveikinimo kalbas, papuoštas gražiomis mintimis... Myliu jus visus... iki pasimatymo!..“

Sodybos ežerėlyje šokinėjo žuvis, šiandien niekieno negaudytos, bet socialiai pamaitintos, tylėjo varpas, išvaizdama lenkėme galvas šv. Kazimiero stovylai ir pakelė laukų Rūpintojėliui. Tolumo sodybos klėtėse, varpinės bokšto ir lietuviškais tautodailės rašais išpuoštų rūmų, iš kur sklinda Marijos ir Antano Rudžių pasiaukojimu, idealizmą apvainikuota meilė broliui lietuviui, tėvų žemei Lietuvai.

Tolo, rodos, Šiluvos, Joniškio, Plungės bažnyčių bokštai, dundėjo vieškelis platusis, šokinėdami žvyruoto kelio akmenėliai pasakojo apie milžinų gyvenimą, du lietuviškos dvasios milžinus.

Vytautas Kasniūnas

ties baigiasi su 1985 metų sezonu. Kad iš vieno į kitas rankas perėjimas būtų sklandus, naują vadovą surasti ir patvirtinti reikėjo šiam sezonui baigiantis. Toks žmogus jau surastas ir rugsėjo pradžioje patvirtintas. Tai Anglijos ir nuo 1972 m. Kanados klasikinių teatrų aktorius bei režisierius John Neville. Apie jį teks dažnai rašyti. Tuo tarpu reikia tik pasidžiaugti, kad Stratfordo festivalis tokį

didelį teatro talentą pakvietė ir kad jis kvietimą priėmė.

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
Šeštadienis pagal susitarimą.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA MOKA AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS!

2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110
1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201

SUMA	TERMINAS	KURSAS
\$500 -19,999	3 mėnesių	10.50%
	6 mėnesių	11.50%
	1 metų	11.60%
	2 metų	11.75%
\$20,000 -49,999	3 mėnesių	10.75%
	6 mėnesių	11.75%
	1 metų	11.90%
	2 metų	12.00%

\$50,000 ir daugiau - pagal susitarimą
IRA moka 12.0% (metinis prieaugis 12.55%)
TAUPOMOJI SĄSKAITA - 9% (metinis prieaugis 9.42%)

VISOS SĄSKAITOS IKI \$100,000 APDRAUSTOS
FEDERALINĖS VALDŽIOS (NOVA) AGENTŪROS

EKSKURSIJA Į AUSTRALIJĄ su Clevelando Vyrų Oktetu

Sidney — Canberra — Adelaide — Melbourne

Gruodžio 22—Sausio 14 dienomis
Nakvynės parūpintos pas lietuvius.

Kaina iš Clevelando \$2,095 — iš Chicagos \$2,045
Grupė tik 32 žmonės maksimum. Dar liko vietų.

SKAMBINKIT VAKARAIŠ
Valdai Žiedoniui — (216) 481-8023
Cleveland, Ohio

DANTŲ GYDYMAS

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA

Ištrankymas — Plombavimas — Valymas — Karūnos —
Dantų plokštelės — Apžiūrėjimas — Tilteliai.
Primame draudimų ir umjų planu pacientus.
Patogios valandos vakarais ir šeštadieniais.

Susitarimui skambinkite 778-3400
PARK DENTAL ASSOCIATES
2654 West 63rd Street
Dr. W. E. Sack — Dr. K. M. Žymantas

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. - Fri. 9-4 Thur. 9-6 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED GUIDE

VYRAI IR MOTERYS
LIVE-IN COUPLE OR SINGLE
MALE
North Shore Area, Must Speak English.
References Req'd, Must Drive.
Call Bill Kelly For Details
930-1213

PROFESSIONAL BOOKSTORE
seeks well read, bright person, with some college. Good communication skills, accounting background and 60 w.p.m. typing speed. Must drive. Flexible hours. Southwest side location. Call between 6 p.m. & 8 p.m.
ASK FOR MISS LEE
376-1711 or 323-1322

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
ISNUOM. naujai atremontuotas 6-ųjų kamb. butas Brighton Parke. Skambint po 8 val. vak. tel. 523-5291.

IESKOPIRKTI
Reikalinga vartota liginė lova, važiuojama kėdė, tualetto kėdė ir liftas. Iškelti liginį iš lovos Pasifūmus skambinti tel. 923-2009.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208 1/2 W. 95th Street

VALOME KILMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — EE 7-5168

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Primame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

FASHION CARPETS KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiate ką perstatyti, pakelti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet šia Juma su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-05 val. vakaro:
Telef. — 476-3950

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbia diena. "Drauge".

REAL ESTATE

Įsigyvenęs Pizza — Chicken Carry-out biznis. Puiki reputacija. Geriausia Oak Lawn vietoje. Pardavėjas išmokys.
Marquette Parke. 3-jų krautvių mūrinis pastas. Visos patalpos išnuomos. Aikštė automobiliams pastatyti. \$44,000.

Banketams—Restoranai—Užeiga su vieta šokiams. Sėdimų vietų virš dviem šimtam. Apyl. 79 ir Pulaski. Savininkas padės su paskola iš 10%. Biznis ir pastatas.
CENTURY 21 — ACCENT
Tel. 636-9400

Savininkas pardoda 8 butų namą apylinkėje 61-os ir Kedzie. Gerame stovyje. Geros pajamos. Nori skubiai parduoti. Skambinkit po 5 val. vak. 434-2406.

By owner — Brick 3-flat. Priced to sell at \$115,000. 55th & Pulaski, St. Turibus. Poss. 10% fin. 429-4252

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimas

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Atdari apžiūrėjimui sėkmadienį, nuo 1 iki 4 val. popiet

5057 S. Knox — Naujas mūr. 3-jų butų po 3 miegamais. 1 1/2 vonios. Paskola 12%. Skubėkite.

5704 S. Kolmar — 4 miegamų mūrinis. 2 vonios. Įrengtas rūsys. 2-jų maš. garažas. Skubėkite.

3539 W. 62 Place — 7 kamb. mūrinis. 3 vonios. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. Skambinkit dabar.

No. 101. 1 1/2 aukšto. 63 ir Kedzie. Mūro namas. 30 metų senumo. 5 kambariai savininkui su oro vėsinimu. 3-jų kamb. butas 2-me aukšte padės mokėti už morčių. Įrengtas rūsys, pušinių lentų sienos, ir apsauga nuo potvynio. Garažas. Tik \$69,900. Skambinkite dabar.

No. 981. 68-ta ir PULASKI
Liukusinis 3-jų miegamų mūr. namas 29 metų senumo. Didelė virtuvė su medinėm spintelėm. Įrengtas rūsys. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Labai švarus. Daug priedų. Skambinkite dabar.

2-JŲ BUTŲ — 2-JŲ BUTŲ
No. 910 59-ta ir Kolin. 8 m. senumo
No. 876 61-ma ir Kolin. 6 m. senumo
No. 814 Archer ir Kenneth. Naujas
No. 972 60-ta ir Kedzie. Tik \$64,900
No. 970. 57-ta ir Lavndale. 3 butai.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefon. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarė. Me jums galime padėti, nes daugiau sten gamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkite

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

ISIGYKITE DABA

THE FORTY YEAR OF DARKNESS
Parašė Dr. Juozas Valiūnas
Apie istorinius lietuvių kovos metus.
I anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius
Minkštasis viršelias. Kaina \$2.55
Ši įdomi knyga gamama:
DRAUGE, 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629

Šv. Kazimiero statulą M. ir A. Rudžių sodyboje neša buvę Sibiro tremtiniai, o šventės dalyviai seka ją procesijoje.
Nuotr. J. Tamulaičio

Clevelando lietuviai Pavergtųjų tautų minėjimo eisenoje.

Nuotr. V. Bacevičiaus

KUN. K. JURŠENO 10 METŲ MIRTIES MINĖJIMAS

Kunigas Kazimieras Juršėnas buvo kilęs iš Daugeliškio parapijos, Zarasų apsk. Jis buvo baigęs Petrapilio kunigų seminariją, darbuotojas Gudijoje klebonu. Komunistams užvaldžius Rusiją, kun. Juršėnas buvo kalintas Vorkutoje ir Sibire. 1933 metais jis su kitais kunigais ir vysk. T. Matulioniu buvo pasikeistas kaliniams tarp Sov. Rusijos ir Lietuvos. Lietuvoje kun. Juršėnas gyveno Antalieptėje, Zarasų apsk., kur buvo vienuolyno kapelionas ir dirbo mokyklose. 1944 metais pasitraukė į Vokietiją ir gyveno Blombergo stovykloje, būdamas gimnazijos kapelionas ir aptarnaudamas stovyklos lietuvius. Vėliau emigravo į JAV ir gyveno Chicagos Sv. Kryžiaus klebonijoje.

Jis reikėsi ateitininkuose ir buvo visuomenininkas. Į pabaigą savo gyvenimo ištiktas keletą sykių smegenyse kraujo išsiliejimų, 1974 metais rugsėjo mėn. mirė ir buvo palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse.

Šių metų rugsėjo 16 buvo surengtas kun. K. Juršėno 10 metų mirties minėjimas. Prieš 5 metus mirė jo sesuo Grasilda Juršėnaitė, todėl sykiu ir ji buvo prisiminta. Grasilda Rusijoje baigė mokytojų seminariją, tačiau jai mokytojai neteko — komunistai ją įkalino. Tik 1933 metais tarp Sov. Rusijos ir Lietuvos buvo pasikeista kaliniai ir ji grįžo į Lietuvą. Jos tremties kelias panašus kaip ir kun. Juršėno. A. a. Grasilda buvo palaidota šalia savo brolio kun. K. Juršėno.

Jūdvių minėjimas pra-

sidėjo šv. Mišiomis Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Jas atlaikė ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. P. Daugintis. Po pamaldų buvo gedulingi pietūs, dalyvaujant giminėms ir artimiesiems. Minėjimą pravedė inž. K. Matkevičius, jų giminaitis. Kalbėjo kun. J. Prunskis, kun. K. Juršėna sutikęs 1933 m. Lietuvoje, Kupiškio gelež. stotyje — važiuojant jam iš Sov. Rusijos, ką kun. Prunskis ir priminė savo kalboje. Be to, kun. Prunskiu teko daug bendradarbiauti su kun. Juršėnu Lietuvoje bei Amerikoje. Kalbėjo ir Bagdonas, paminėjęs, kad jis su velioniu dirbo vienoje gimnazijoje Blomberge bei ateitininkais Vokietijoje. A. Bagdonas buvo abiejų mirusiųjų draugas ir juos lankydavo. Vėliau kalbėjo prof. B. Vitkus, kuris jau Antalieptėje buvo pažįstamas, nes ten lankydavosi nuvykęs į tėviškę. Prof. Vitkų riuo su kun. Juršėnu ir viena ideologija — abudu buvo geri ateitininkai. Priminė gražiu žodžiu velionį ir istorikė A. Rūgytė.

Pietuose dalyvavo keletas kunigų: V. Mikolaitis, P. Daugintis, V. Bagdanavičius, kurie buvo geri kun. Juršėno draugai. Minėjime dalyvavo ir velionių sesuo Emilija Juršėnaitė, kuri, būdama Minske agronomijos akademijos studentė, komunistų buvo suimta, kalinta Sibire, o vėliau su sesere Grasilda už Lietuvos kalinius iškeista. Emilija Juršėnaitė minėjime dalyvavo labai ramiai, prisilgta Sibiro pergyvenimų ir amžiaus naštos.

Juozas Prunskis

CLEVELANDO ŽINIOS

SAULIŲ RUDENS BALIUS

„Žalgirio“ šaulių kuopos rudens balius rūšiamas spalio 6 d. 7 val. vakaro, Lietuvių namų salėje. Bus meninė programa, vakarienė, muzika ir šokiai.

Baliaus metu bus pagerbti ir apdovanoti šaulių atžymėjimais kuopos nariai, es už aktyvų darbą šaulių ir visuomeninėje veikloje. Bus įteikti trofėjai ir pažymėjimai geriausiems kuopos šaudivtojams. Meninė programą pirmą

kartą Clevelande atliks Detroito moterų vokalinis kvartetas, vadovaujamas muz. Stasio Slizio.

Clevelando ir apylinkės lietuviai, maloniai kviečiami atsilankyti į „Žalgirio“ šaulių kuopos renginį; praleisti vakarą su svečiais detroitiečiais ir pabendrauti savųjų tarpe. Status rezervuoti pas valdybos narius St. Butrimą telef. 481-2130, H. Belžinską 531-4607 ar Albina Karsoką 531-9131. Dalyvavimo kaina 12.50 dol. — asmeniui.

Kuopos valdyba

atrodė, sudarė sąlygas nuvažiuoti į Troškūnų kapines, kur aš apžiūrėjau kapą savo tėvų ir jo tėvo Jurgio kapą, mirusio dar XIX pabaigoje. Mykolo mama palaidota, kur dabar jis atsigulė ilgam miegui.

Taip pat ir jo sūnus Vytautas (1919-1969) ten ilsisi.

Liko gyvi sūnus Gediminas, žinomas dramos artistas (g. 1921) su žmona, vaikais

ir anūkais ir kiti giminės Lietuvoje, Kanadoje ir JAV. bėbe bei visame pasaulyje. Jo mokinių, kurie su pagalba velionį atsimeina ir sutikę mane paklausia „Ar iš Mykolo Karkos šaknų?“

Kokių trumpų reikia rankų pasiekti dangų! Dangus visada pasirodys nusileisti prie žmogaus.

Thompson

Pranešame giminėms ir artimiesiems, kad 1984 m. rugsėjo 26 d., 3 val. popiet Floridoje, sulaukęs 73 metus, po sunkios ligos mirė

A. + A.

Dipl. Teis. ALBERTAS GASPARAITIS

Gimė ir augo Rygoje, ten baigė lietuvių gimnaziją. Vėliau įstojo į Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, baigė Teisų fakultetą.

Studijuodamas buvo Korp. „Romuva“ korporantas. Anksčiau gyveno Chicagoje, vėliau persikėlė į Floridą. Paliko liūdnąjį brolių Bernardą su žmona Stefanija ir dukte Danutę Švarienė su šeima ir kitus gimines.

Bus pašarvotas Ft. Lauderdale ir vėliau palaikais bus pervešti į Chicago ir čia palaidoti.

Liūdnintis BROLIS su ŠEIMA

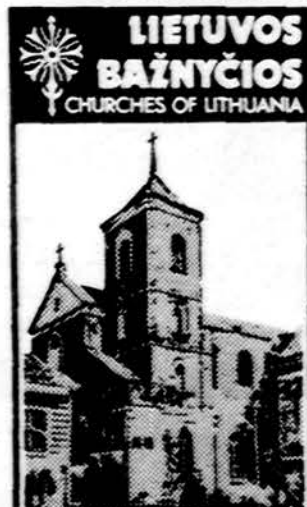
LIEUVOS BAŽNYČIOS III Kauno arkivyskupija

Siam III tome aprašyta Kauno arkivyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai, Kryžių kalnas; aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. Jurgio Gimbuto. Puošnus, gerai papuoštas leidinys: 512 psl., kietais viršeliais. Spaudai paruošė ir išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Chicagoje. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėta \$1.38 valstybės mokesčio.

Kauno arkivyskupija

MIRĖ MUZIKAS MYKOLAS KARKA

J. KARKA

Gauta žinia, kad šių metų rugpjūčio 12 d. mirė Panevėžyje muzikos mokytojas, chorų dirigentas, kompozitorius Mykolas Karka. Velionis gimęs 1893.XI.14 Troškūnų valsč. ūkininkų šeimoje.

Velionis buvo palaidotas rugpjūčio 15 d. Panevėžio kapinėse, Ramygalos gatvėje. Laidotuvės buvusios labai iškilmingos. Velionis buvo pašarvotas Panevėžio teatro (buv. St. Montvilo) salėje. Su mylimu ir gerbiamu muziku tūkstančiai panevėžiečių ir iš kitur atvyko atsiveikinti. Karstas akendavo vainikuose, gelėse. Velionį muzika lydėjo ir prie kapo susirinko irgi tūkstantinė minia. Keli šimtai vaikų buvo sudėta ant kapo. Atsiveikinimo kalbas sakė valdžios atstovai ir draugai, buvę mokiniai.

Velionis Mykolas Karka muzikos mokslus buvo baigęs Vilniuje 1912 m., globojamas,

finansiskai remiamas (99%) Troškūnų dvarininko St. Montvilo. Mykoliuko gabumų yra „atrodė“ Troškūnų vargonininkas Baltūnas ir klebonas Stapulionis. Prieš važiuojant į Vilnių, Mykoliukas jau mokėjo groti vargonais. Mokslas Mykolui sekė gerai, tai baigęs muz. mokyklą 1912 m. lengvai gavo Traupio, Panevėžio apskr., mieste lyje vargonininko vietą, kur tuoj perorganizavo lietuvišką chorą. Čia Mykolui nepatiko, todėl jis 1915 m. apsigyveno jau Panevėžyje.

Bet iš čia buvo mobilizuotas į kariuomenę. Laimingai jis pateko į Petrapilį ir gavo darbą Putilovo karo reikmenų fabrike. Čia vakarais mokėsi pas žymius muzikus, padėjo vargonuoti liet. par. bažnyčioje. Tuomet Petrapilyje (dabar Leningrade) gyvenė apie 25,000 lietuvių. Petrapilyje gyvendamas

Atsilankykite pas Fishman's Fabrics dėl visų jums reikalingų audeklų.

Fishman's turi puikiasias Chicagoje pasirinkimą Designer ir Couturier audeklų, ir importuotų, ir vietinių. Pasakiškų „After 5“ vakarinių medžiagų, įskaitant Sequins, Metallics, audeklų su karoliukais, kitų puošnių vakariniams medžiagų. Nuotakoms ir Nėrinėms (laces) bei puikių pasirinkimą Vilnionių. Ir daug daugiau! Būtinai pamatykite mūsų pasakišką Designer Room!

Panaudokite savo specialią magiją sukurti grožį — su Fishman's medžiagomis.

Lai mūsų Stasė Olsauskas jums padeda.

Fishman's Fabrics
Nuo 1903
1101 S. Desplaines St., Chicago, IL 60607
(1/2 blok. į rytus nuo Dan Ryan Exp. prie Roosevelt St.)
(312) 922-7290
Antr.—Šešt. 9—5:30 v.v.; sekm. 9:30—5; Uždara pirm. VISA & MasterCard priimama

DR. ANTANAS KUCAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS
MATULEVIČIUS
Gyvosios krikščionybės apaštalas
Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai gerisusia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvų šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalis yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

J. & J. PHARMACY
2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvapai, gydomos žolės ir kt. Važiuojamos kėdės, remontai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai

David Bialka, R.Ph.

DRAUGAS, penktadienis, 1984 m. rugsėjo mėg. 28 d.

Į dangų yra du keliai: kant rybės, kuri pakelia blogumus, ir antras — meilės, kuri blogumus sumažina.

Lamartine

CHAMPION CARPET CLEANERS

Residential, Business, Carpets, Furniture, Drapes Dry Cleaned in home. EMERGENCY WATER REMOVAL Free Estimates — Tel. 532-4378

VALIANT INSURANCE ASSOCIATES

All kinds of personal insurance. We specialize in Teenage Auto Insurance. Don't Delay, Call Today: 423-2321 9633 W. 79th St. Burbank, IL

To Help Save Energy This Winter, replace your existing windows with Vinyl Thermal Windows. 15% Tax Credit. Buy 6 windows, get 1 FREE. Call Now: 600-7610

We also do roofing, siding & additions

VICTOR CONSTRUCTION

TELEVIZIJOS

Spelvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

PLATINKITE "DRAUGA"

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

POVILAS BALSEVIČIUS

Jau suėjo dveji metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, kurio netekau 1982 m. rugsėjo 28 d.

Laikas bėga, bet aš Tavęs, Povilai, pamiršti niekaip negaliu. Lai gailėstingas Dievas Tau suteikia amžiną ramybę danguje.

Sv. Mišios už Povilo sielą bus atšaukiamos rugsėjo 30 d., sekmadienį, 10:15 val. ryte Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Prašau mielus draugus dalyvauti pamaldose ir drauge su manim pasimelsti už Povilo sielą.

Tavęs glbiau tebediūdi

Zmona GERTA

Brangiai Mamelei,

buv. Sibiro tremtinei, amžinybėn iškelia-vus Lietuvoje, jos dukrą mielą

JOANĄ SABALIAUSKIENĘ

ir jos artimuosius nuosirdžiausiai užjaučiamė ir kartu liūdimė.

MILDA IR STASYŠ VAREKOJAI
KOSTAS VAREKOJIS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 63-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Kun. Antanas Zakarauskas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas Marquette Parke, dalyvaus su savo svečiais „Draugo“ 75 metų jubiliejiname bankete, kuris bus rugėjo 30 d. Martini-que restorane Evergreen Parke. Kun. A. Zakarauskas yra ir Lietuvos katalikų spaudos draugijos direktorius. Ši spaudos draugija leidžia dienraštį „Draugą“.

x Inž. Marius ir Katryna Sodoniai, Chicago, Ill., mūsų rėmėjai, įsigijo bilietus į „Draugo“ jubiliejinį banketą, kuris bus rugėjo 30 d. Martini-que restorane. Tą vakarą paašiks ir laimingieji, kurie dalyvavo lėšų telkimo vajuje.

x Pensininkų sveikatos rudeniniai reikalai Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Dar dalyvauja maj. Jonas Tapulionis, dipl. teis. Pranas Šulas, Marija Naujelenė, Stefa Paškoniėnė, Alfonsas Sidagis, Juozas Palutis ir gail sesuo Ona Ankinė. Užkandis. Kraujospūdzio matavimas. Visi laukiami.

x Aris Rimvydas Petras, Dainos (Danilevičiūtės) ir Rimvydo Dumbrių trečiasis sūnus, buvo pakrikštytas rugėjo 22 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Krikšto apeigas atliko jaunosios motinos dėdė, kun. Jonas Sakevičius, MIC, Anglijos Londono lietuvių Šv. Kazimiero par. klebonas.

x Raimunda Karėnas savo laiske „Sun-Times“ rugėjo 24 d. protestuoja, kad tėvai, mirtinai nukankinamam savo 3 m. sūnų, buvo skirta permaža 3 metų bausmė.

x Kr. Donelaičio lit. mokyklų Tėvų komitetas kviečia visus atsilankyti į Madų parodą rugėjo 30 d., 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje saleje. Vietas rezervuoti telefonu: 832-6756 arba 776-0996. Bilietus galima įsigyti šeštadienį mokyklos raštinėje (McKay mokykloje, 69th ir Fairfield).

x Lietuvos Dukterų draugijos tradicinis rudens baļius rengiamas spalio 20 d. 7 v. vakaro Jaunimo centre. Programą išpildys Izabelės Motiekaitienės, dainavimo studijų studentės Audrė Budrytė ir Alida Vitaitė. Jom akompanuos Manigirdas Motekaitis. Laimės kelius bus galima įsigyti kun. dail. Juozo Domeikos paveikslą ir kitų vertingų dovanų. Šokiams gros Algio Modesto orkestras. Trijų patiekalų šilta vakarinė ruošta A. Stropienės. Status rezervuoti ir bilietus įsigyti draugijos patalpoje 2735 W. 71 Str., telef. 925-3211. (pr.)

x Parduotuvei reikalinga apskuri moteris mokanti anglų kalbą. Brighton Parko apyl. Valandos ir atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti po 3 val. popiet tel. 598-9124. (sk.)

x Butas prie pajūrio, apyl. Clearwater, Floridoje, išnuom. nuo spalio iki balandžio mėn., su visais baldais. 550 dol. mėn. Rašyti adr.: V. Jurgaitis, P. O. Box 926, Crystal Beach, Florida 33523, arba skambinti 813-786-2053. (sk.)

x Parduodama didelė gintarinė šachmatų lenta su meniškais gintariniais šachmatais. Kaina 6,000 dol. Teirautis tel. (312) 687-8874. (sk.)

x Dr. Anatolijus Fuksas yra atvykęs į Chicago iš Bad Gleichenberg Austrijos, kur nuolat gyvena. Šiuo metu jis lanko Chicago žymesnes vietas ir pažįstamus. Apsistojęs pas Gailutę ir Henriką Valiulius Marquette Parke. Chicagoje žada pabūti apie 12 dienų.

x Chicagos skautininkų draugovės sueiga įvyks pirmadienį, spalio 1 d., 7 val. vak. skautininkės Jolandos Kerelienės namuose Lemonte. Chicagoje gyvenančios ir neturinčios priemonių nuvykti bus vežamos autobusiuku. Dėl transportacijos kreiptis į draugininkę.

x Dr. Liucija Baskauskaitė ir dr. Kęstutis Keblys skaitys paskaitas „Ateities“ akademiniam savaitgalyje, kuris įvyksta spalio 26 - 28 d. Chicagoje. Savaitgalio tema „Tradicijos lietuvių išeivio siekiuose - stabdis ar ramstis?“ Visi kviečiami dalyvauti.

x Dzūkų draugija (pirm. Pr. Nėdas, išd. J. Karsas) ir O. Siliūnienė nupirko iš Chicagos aukšt. lit. mokyklos Vasario 16 gimnazijai prašytus vadovėlius ir taip pat paaudko pinigų jų persiuntimui.

x Lietuvių filatelistų dr. jos „Lietuva“ dvidešimtoji filatelinė paroda, skirta šv. Kazimiero garbei, bus spalio 20 - 21 d. Jaunimo centro apatinėje saleje.

x Sol. A. Brazis ir M. Bizinkauskaitė „Margučio“ rengiamame koncerte kai kurias solo dainas ir duetas atliks vaidybinėje formoje. Koncertas bus spalio 7 d. 3 v. p. p. Jaunimo centre.

x Lietuvių kongrese, kurį rengia Amerikos Lietuvių Taryba spalio 27 - 28 dienomis Quality Inn motelyje Chicagoje, kalbas pasakys dr. K. Sidlauskas, adv. P. Žumbakis, St. Lozoraitis, pirmos Altos valdybos narys Juozas Laučka ir Algis Šilas. Kongreso bankete kalbės E. Derwinski ir dr. K. Bobelis.

x Stanley T. Kusper, Cook County raštinės vedėjas, praneša, kad registracijos balsuoti pratęsimas pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. Pagrindinė raštinė yra 118 N. Clark St., kambarys 402.

x Juozas („Joe“) Kulys, aldermanas Aloyzo Majerczyko asistentas, yra gyvai susirūpinęs padėti uždaryti „Gerų Ganytojų“ namų vadovybei bei jų buv. gyventojams, iškeisti jų šlykštų iškeldinimą, imtis žygių, kad daugiau tokių biurokratinių neusipratimų ateity nesikartotų, o taip pat iširti sąlygas Brighton Parko apylinkė lietuvių seneliams įsteigti naujus globos namus. Tuo reikalu praėjusią savaitę Šaulių namuose buvo sukvietas giminių bei vietos žmonių susirinkimas, į kurį atsilankė didžiosios spaudos bei televizijos atstovai, o praėjusį pirmadienį ald. A. Majerczykas spaudos konferencijoje pasiūlė visą tokių namų kontrolę iš valstijos perduoti miesto rankas, kurios esančios jautresnės žmonių reiklams. Šiuo metu dar neaišku, kokių tie žygiai neš vaisių.

x „Chicago Sun-Times“ rugėjo 24 d. išspausdino kun. J. Prunskio laisšką, apgailestaujančią, kad Maskva neleido popiežiui aplankyti Lietuvą.

x Nijolė ir adv. Gintaras Cepėnas, Chicago, Ill., O. J. J. Cepekas, Palm Beach Shores, Fla., įvairiomis progomis paaudko po 10 dol. dienraščio paramai. Širdingas aciu.

Marytė Bizinkauskaitė

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DU GERI DAINININKAI

Susipažinkime su sol. Marytė Bizinkauskaitė, kuri spalio 7 d. drauge su sol. Algirdu Braziu dainuos Chicagoje, Jaunimo centre. A. Brazis galima vadinti lietuvių dainininkų dekanu. Jis gali drąsiai džiūtiotis savo pasiekimais ir ilgamete patirtimi. Jis ir amžiumi vyresnis už kitus lietuvių solistus.

M. Bizinkauskaitė, gimusi Brockton, Mass., čiagimiai lietuvių šeimoje, yra savotiškai maloni išimtis. Nuo vaikystės dienų kalba lietuviškai. Rašyti ir skaityti išmoko lankydamas lituanistinę mokyklą ir vasarą stovyklaudama „Neringos“ stovykloje. Marytė mėgo dainavimą. Būdamas priešmokyklinio amžiaus sakydavo, kad užaugusi bus dainininkė. Paaugusi ėmė svajoti apie dainavimo operoje. Sulaukusi 14 metų amžiaus pradėjo dainavimo pamokas. Mokytojai abejingai žiūrėdavo į tokio amžiaus dainininkės pastangas. Sakydavo, kad per jauna. Rimtas dainavimo

studijas pradėjo 18 metų amžiaus. Studijavo ir sėkmingai baigė Bostono muzikos konservatoriją. Dabar gilina studijas garsiajame Curtis muzikos institute Philadelphijoje. Į šią instituciją, priimamas ribotas skaičius studentų. Jiems statomi reikalavimai. Siemet operinio dainavimo departamente tik 12 studentų. Jų tarpe tik du sopranai. Viena jų yra mūsiškė Marytė, kuri jau spėjo susilaukti iš profesūros aukšto įvertinimo.

Šių metų pavasarį, Marytė Bizinkauskaitė, dalyvaudama Metropolitan operos konkurse, iš 160 dalyvių užėmė antrą vietą. Marytė daug dainuoja operų, operėčių ir muzikų pastatymuose. Taipgi koncertuose. Dažnokai pasirodo ir lietuvių tarpe. Atrodo, jog jai nebūna kliūčių tapti operos dainininke.

M. Bizinkauskaitė drauge su A. Braziu pirmą kartą dainavo 8 m. birželio 17 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos Lietuvių dienoje. Spalio 7 d. 3 val. p. p. abu atliks programą Margučio rengiamame koncerte Jaunimo centre. Koncertui parengtas specialus repertuaras. Bus solo ir duetų. Keli duetai bus atlikti vaidybinėje formoje. Bus gera progą pamatyti ir išgirsti du skirtingo amžiaus dainininkus. Abu čiagimiai. Abu tikri ir geri Amerikos lietuviai. Abu geri dainininkai. ptr.

x Vincas Keršys, Rockford, Ill., mūsų garbės prenumeratorių, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė ir 22 dol. lietuviško žodžio stiprinimui. V. Keršis toliau laikome garbės prenumeratoriumi, o už rėmimą tariame širdingą aciu.

x Vincas Vaičiūnas, Portage, Mich., atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių su priedais: „siunčiu dienraščius, „parenti“. Jums linkėjimas, kad „parentas“ dienraštis nesugriūtų“. Ačiu už paramą ir realų linkėjimą.

x Richard Kuchinskas, Los Angeles, Cal., mūsų nuosirdus rėmėjas, gražino lėšų telkimo laimėjimų šakneles su 30 dol. auka savos spaudos paramai. Labai aciu už mielą auką.

x Jonas Šiugždinis, Lemont, Ill., Natalija Kaminskas, Euclid, Ohio, Julius Nešavas, Detroit, Mich., Aldona Drasutis, Chicago, Ill., Jonas Rugys, Toronto, Ont., Kanada, įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Širdingas aciu.

x Janina Pileckienė, Anna Kuliešius, Chicago, Ill., Val. Balčiūnas, Daytona Beach, Fla., Anna Bigelis, Cicero, Ill., Julia A. Mack, Worcester, Mass., Vincas Lazauskas, Baltimore, Md., Anthony Juozaitis, Lakewood, Ohio, įvairiomis progomis atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai aciu.

x M. Bizinkauskaitė drauge su A. Braziu pirmą kartą dainavo 8 m. birželio 17 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos Lietuvių dienoje. Spalio 7 d. 3 val. p. p. abu atliks programą Margučio rengiamame koncerte Jaunimo centre. Koncertui parengtas specialus repertuaras. Bus solo ir duetų. Keli duetai bus atlikti vaidybinėje formoje. Bus gera progą pamatyti ir išgirsti du skirtingo amžiaus dainininkus. Abu čiagimiai. Abu tikri ir geri Amerikos lietuviai. Abu geri dainininkai. ptr.

x M. Bizinkauskaitė drauge su A. Braziu pirmą kartą dainavo 8 m. birželio 17 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos Lietuvių dienoje. Spalio 7 d. 3 val. p. p. abu atliks programą Margučio rengiamame koncerte Jaunimo centre. Koncertui parengtas specialus repertuaras. Bus solo ir duetų. Keli duetai bus atlikti vaidybinėje formoje. Bus gera progą pamatyti ir išgirsti du skirtingo amžiaus dainininkus. Abu čiagimiai. Abu tikri ir geri Amerikos lietuviai. Abu geri dainininkai. ptr.

Kongr. Paul Simon sveikina Mariją Rudienę gimtadienio proga. Šalia - inž. Antanas Rudis. Nuotr. J. Tamulėdičio

AR TAMSTA ESI FILATELISTAS?

Kartą čia Amerikoje, tiksliau sakant, Chicagos Aukštesniojoje mokykloje pamokos metu mokiny Jonas Reiny, dabar medicinos daktaras, gyvenąs Vokietijoje, manęs paklausė: „Ar tamsta esi filatelistas?“ tuo laiku nebuvau filatelistas, bet turėjau iš senų laikų įpročių pašto ženklų voko nukirpti ir į koki nors didesnį voką įmesti... To klausimo metu tokių vartotų pašto ženklų pas mane įvairiuose stalčiuose buvo jau nemaži. Pasisakiau, kad domiuosi pašto ženklais, bet filatelistas tai nesu.

O ar nebuvau? Ar nebuvau tamsta, skaitytoju? Kas gi, būdamas vaikas, pirmųjų klasių gimnazistas, nerinko pašto ženklų? Nerinko vienas kitas. Pradėdavome, žinoma, nuo lietuviškųjų, nuo vartotų, nes jie juk nereikalingi. Net ir neatsimenu, kad kas nors būtų rinkęs nevertus pašto ženklus. Turint vieną kitą vienodą pašto ženklą prasidėdavo mainai ir bet kokių pašto ženklų. Vertės nelyginom. Jautėme, kad visi jie, kadangi vartoti, beverčiai, kitą kartą už tą ženklą laiškas niekur nenukeliaus. Kad jie beverčiai, tikino mane ir dėdė, gyvenąs Chicagoje, tas pats, pas kurį vėliau teko atvažiuoti. Buvo taip. Susirašinėjome, ir į Ameriką tekdavo klijuoti pašto ženklą už 60 centų. Tokių ženklų, kad ir vartotų, sunku buvo gauti: išsiuntei ir nebėra. Radau aš: prašiau dėdė, kad nukirptų nuo voko lietuvišką pašto ženklą ir vis man atsiųstų. Dėdė neatsiuntė, bet perspėjo: „Vaike, tu to paties ženklo nebegali vartoti“. Neaiškinau, kam man tie vartoti ženklai reikalingi.

Albunų pašto ženklams klijuoti neturėjome, dėdavome juos į paprastus sąsiuvinius, kiekvienai valstybei skirdami po puslapį ar du, patys ranka įrašydami valstybės pavadinimą. Pradžioje ir valstybės pavadinimą nustaityti, t. y. sulietuvinti nebuvo lengva. Pvz. turi keletą pašto ženklų su užrašais: Helvetia, Magyar Kir, Sverige, keistom raidėm parašyta, šiaip taip išskaitai El-las. Kitų parašai lengvai iššifruojami: Deutsches Reich - Vokietija, Oesterreich - Austrija, Republique Francaise - Prancūzija ir t. t. Buvo pašto ženklų be valstybės parašo. Tos valstybės parašo dar ir dabar ant jos pašto ženklų nėra. Kodėl, nežinau. Gal jie galvoja, kad jų valstybė turi atpažinti iš karalių ar karalienių galvų. Pamažu, bet iššifruojam, kad Helvetia - Šveicarija, kad Magyar Kir - Vengrija, kad Sverige - Švedija. Kaip dabar žiūriu - tai buvo nemaža pagalba geografijos pamokoms. Be moky-

tojos (o ji buvo pikta) pagalbos vieni iš kitų sužinojome, kaip kuri Europos valstybė vadinas savo kalba. Žinoma, rūpėjo ir žemėlapyje atrasti, kurios pašto ženklą savo „albumė“ turi.

Vėliau, „augant metais ir klasėmis“, domėjimasis pašto ženklais sumažėjo, sąsiuvinukas - „albumas nebebuvo papildomas, bet jis turėjo savo vietą knygų spintelėje. Jis ir tebebuvo, jei teišvėks nebūtų išgriovusi pikta ranka.

Tai toks aš buvau kadaise filatelistas. Kas nei tokiu nebuvote, meskite į mane akmenuką, nediduką.

Bet grįžkim į Chicagos Aukštesniąją lituanistikos mokyklą, nes ten kitą šeštadienį (o tai buvo gal prieš 20 metų) mano užklauses atsineš savo Lietuvos pašto ženklų rinkinį, kuris buvo appilnis, ir man parodė, išaiškino. Seniai matyti Lietuvos pašto ženklai atsivėrė prieš akis. Maironio žodžiais, daug „atsiminimo, gyvų kadais“, kilo galvoje. Nustebau, kad čia, Amerikoje, galima susidaryti net nevertotų Lietuvos pašto ženklų rinkinį, kad rinkimą palengvina išleistas Lietuvos pašto ženklų albumas.

O kai netrukus tada Chicagoje buvo Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ filatelinė paroda, pamačiau, kiek daug ir kiek gražių rinkinių ten yra. Žiūri į pašto ženklus, ir matai meną įpročius, jų daro dailininkai), ir geografiją (įvairūs kraštai juos leidžia), ir istoriją (daugelis valstybių p. ženklais pamini svarbesnius istorijos įvykius), ir fauną (gyvulius) ir florą (gėles bei augalus). Pamatai, kad filatelija vaizduoja visą gyvenimą. O gyvenimas, anot Ap. Bagdono - nejuoka. Taigi ir filatelija - nejuoka.

Simetinė Šv. Kazimierui pagerbti Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ paroda, jau dvidešimtoji, bus šių metų spalio 20 - 21 dienomis Jaunimo centre apatinėje saleje. Visi kviečiami atsilankyti ir užsikrėsti filatelizmo liga. Aš užsikrėčiau, bet, jei tamsta turi imunitetą, nebijok, neužsikrėsi, bet pamatytai tai pamatysi daug įdomių dalykų.

IS ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBĖSE

- Inž. Vytautas Izbickas buvo susirgęs ir po operacijos sveiksta savo namuose prie Bostono. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo narį ir buvusį JAV LB tarybos pirmininką V. Izbicką aplankė PLB pirmininkas Vytautas Kamantas ir abu pasitarė apie lėšų telkimą lituanistikos katedrai Illinois universitete Chicagoje. Vytautas Izbickas yra daug pasidarbavęs per eilę metų šią katedrą organizuojant ir jai lėšas telkiant.

- Draudžiamosios spaudos paroda, rengiama Broniaus Kviklio iš Chicagos, bus Los Angeles Šv. Kazimiero parp. viršutinėje saleje rugėjo 29 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. ir rugėjo 30 d., sekmadienį, nuo 12 val. dienos. Pats B. Kviklys, atvykęs iš Chicagos, paaškins draudžiamosios spaudos kelią ir žmones. Visi paroda domisi. Reikia manyti, kad ją gausiai ir lankys.

- Lietuvių Moterų klubų federacijos skyrius Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos saleje spalio 7 d. rody garsinį filmą iš Šv. Kazimiero 500 metų minėjimo Vatikane. Kviečia visus atsilankyti ir pamatyti išimtinės iškilmes.

- Albinas Markevičius skaitys paskaitą spalio 14 d. Šv. Kazimiero parapijos saleje Los Angeles apie pinigų investavimą. Rengia Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

- Argentinoje

- Kun. Augustinas Steigvilas, MIC, Avellanos marjonų vyresnysis ir Aušros Vartų parapijos klebonas, šių metų rugpjūčio 28 d. suejo 60 metų amžiaus. Kunigu išventintas 1949 m. birželio 29 d. Marjonų vienuolio narys nuo 1957 m. rugėjo 15 d. Ta proga jį pasveikino ne tik parapijos, bet ir lietuviškų organizacijų atstovai.

- Marija Santariėnė, buvusi „Birutės“ draugijos pirmininkė, sunkiai serga ir jau keli mėnesiai guli lovoje. Be to, ji dar susilaukė ranką, kuri, jei esant 88 metų amžiaus, sunkiai gyja. Ją globoja Bačkų šeima.

- Lietuvių tautinių šokių ansambliu „Inkaras“ rugėjo 22 d. porą dienų buvo išvykęs į Montevideo atlikti Urugvajaus Lietuvių Kultūros draugijos šventėje programą. Taip pat pabendravo ir susipažino su Urugvajaus lietuvių jaunimu.

- Adriana Jocytė, Argentinos lietuvių ir vietinių solistė, buvo pakviesta ir atlikti programą Pelyto Amerikos kongrese Veneculoje. Ji ten, tarpininkaujant dr. V. Dambiravi, pasiliko iki Naujųjų Metų modeliuoti naujausius drabužius.

- Nestoras Ruplėnas, kuris buvo kartu su „Inkaro“ tautinių šokių ansambliu išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, gavęs iš PLB stipendiją, išvyko vieneriems metams į Vak. Vokietiją mokyti Vasario 16 gimnazijoje. Argentinos organizacijų ir spaudos taryba jam palinkėjo geriausios sėkmės išmokyti gerai lietuvių kalbą.

- Artūras Mičiūdas, Argentinos spaudos atstovas, liepos 23 d. dienraščiui „La Prensa“ laidoje išspausdino platų straipsnį apie Lietuvos pogrindžio veiklą sąryšyje su Helsinkio sutarties etebotojų grupės sunaikinimu. Straipsnyje paminėti miręs kun. A. Garuckas, Š. Amerikoje gyvenąs Tomas Venclova, mirusi Ona Lukauskaitė-Poškienė ir Viktoras Petkus.

- Šv. Kazimiero parapija Los Angeles, Calif., spalio 21 d. rengia banketą su pietumis ir menine programa. Dainų programą atliks sol. Angelė Kausaitė iš New Jersey, jai akompanuos žinoma Los Angeles pianistė Raimonda Apeikytė. Bus laimėjimai, kurių didžiausias laimėkis - 1000 dol. pinigais. Jau dabar platinami bilietėliai. Klebonas kun. Algirdas Olšauskas visus parapičius kviečia dalyvauti ir paremti parapijos įstaigų išlaikymą.

- Tautinių šokių ansambliu „Tryptinis“ Brooklynė savo darbo sezoną pradėjo rugėjo 21 d. Kultūros Židinuje. Ansamblio vadovė Jadvyga Matulaitienė kviečia ir naujus narius prisidėti prie šokių ansamblio.

- Vitas Dėdinas, karinės aviacijos Arkansas pareigūnas, su žmona lankėsi New Yorke pas draugus ir pažįstamus, nes jis čia yra užaugęs. Jis yra Viktorijos ir Antano Dėdinų, ilgai gyvenusių New Yorke, sūnus. Iš New Yorko jis išvyko aplankyti savo brolių Stasi, dirbantį Amerikos konsulate Austrijoje.

ARGENTINOJE

- Kun. Augustinas Steigvilas, MIC, Avellanos marjonų vyresnysis ir Aušros Vartų parapijos klebonas, šių metų rugpjūčio 28 d. suejo 60 metų amžiaus. Kunigu išventintas 1949 m. birželio 29 d. Marjonų vienuolio narys nuo 1957 m. rugėjo 15 d. Ta proga jį pasveikino ne tik parapijos, bet ir lietuviškų organizacijų atstovai.

- Marija Santariėnė, buvusi „Birutės“ draugijos pirmininkė, sunkiai serga ir jau keli mėnesiai guli lovoje. Be to, ji dar susilaukė ranką, kuri, jei esant 88 metų amžiaus, sunkiai gyja. Ją globoja Bačkų šeima.

- Lietuvių tautinių šokių ansambliu „Inkaras“ rugėjo 22 d. porą dienų buvo išvykęs į Montevideo atlikti Urugvajaus Lietuvių Kultūros draugijos šventėje programą. Taip pat pabendravo ir susipažino su Urugvajaus lietuvių jaunimu.

- Adriana Jocytė, Argentinos lietuvių ir vietinių solistė, buvo pakviesta ir atlikti programą Pelyto Amerikos kongrese Veneculoje. Ji ten, tarpininkaujant dr. V. Dambiravi, pasiliko iki Naujųjų Metų modeliuoti naujausius drabužius.

- Nestoras Ruplėnas, kuris buvo kartu su „Inkaro“ tautinių šokių ansambliu išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, gavęs iš PLB stipendiją, išvyko vieneriems metams į Vak. Vokietiją mokyti Vasario 16 gimnazijoje. Argentinos organizacijų ir spaudos taryba jam palinkėjo geriausios sėkmės išmokyti gerai lietuvių kalbą.

- Artūras Mičiūdas, Argentinos spaudos atstovas, liepos 23 d. dienraščiui „La Prensa“ laidoje išspausdino platų straipsnį apie Lietuvos pogrindžio veiklą sąryšyje su Helsinkio sutarties etebotojų grupės sunaikinimu. Straipsnyje paminėti miręs kun. A. Garuckas, Š. Amerikoje gyvenąs Tomas Venclova, mirusi Ona Lukauskaitė-Poškienė ir Viktoras Petkus.

- Vienas Kanados lietuvių laikraščio „Tėviškės Žiburis“ numeris, siųstas laikraščiu „Laiku“ į Argentiją, paklydo ir atsirado Australijoje. Bet, kaip rašo „Laikas“, jis iš Australijos buvo pasiųstas į Argentiją su tokiais lietuviškais priedais: „T. Ž. per apsirikiimą papuolė pas kengūras. Geriausi linkėjimai iš Australijos lietuvių paštininkų. Viso gero“ „Laiko redakcija už tai lietuviams paštininkams padėjo.